

บทที่ 2

แนวความคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในครั้งนี้เป็นการวางแนวทางการพัฒนาศูนย์เยาวชนในกรุงเทพมหานคร สังกัดกองนันทนาการ สำนักสวัสดิการสังคม กรุงเทพมหานคร จึงมีความจำเป็นในการศึกษาและทำความเข้าใจในแนวความคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการวางแนวทางการพัฒนาศูนย์เยาวชนในกรุงเทพมหานครได้ต่อไป ซึ่งจะนำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ความหมายของเยาวชนและวัยรุ่น
2. ความต้องการของเยาวชน
3. ความหมายของศูนย์เยาวชน
4. มาตรฐานศูนย์เยาวชนของกรุงเทพมหานคร
5. แนวความคิดทางด้านสถานที่ตั้งของศูนย์เยาวชน
6. การใช้ที่ดินในเขตเมือง
7. แนวความคิดทางด้านศูนย์กลางนันทนาการ
8. ศูนย์เยาวชนในต่างประเทศ
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

1. ความหมายของเยาวชนและวัยรุ่น

การศึกษาถึงความหมายของเยาวชนและวัยรุ่นนั้นเพื่อที่จะได้มีเข้าใจในช่วงอายุของประชาชนในการเป็นเยาวชนมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการกำหนดช่วงอายุที่เหมาะสมของเยาวชนในการเข้ามาใช้บริการในศูนย์เยาวชน โดยมีหลายหน่วยงานได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

เยาวชน ตามความหมายของคนทั่วไป หมายถึง ผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียนและโดยเฉลี่ยจะมีอายุระหว่าง 10-20 ปี (สุนทร ศรีปรัชญากุล, 2521: 9)

เยาวชน หมายถึง ผู้ที่มีอายุระหว่าง 15-25 ปี จากการกำหนดขององค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) (สุนทร ศรีปรัชญากุล, 2521: 9)

เยาวชน หมายถึง ผู้ที่มีอายุเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 14-25 ปี จากการกำหนดขององค์การสหประชาชาติ (UN) (สุนทรี ศรีปรัชญากุล, 2521: 9)

เยาวชน คือ บุคคลอายุเกินกว่า 14 ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525, 2538: 679)

เยาวชน หมายถึง บุคคลที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2521 ซึ่งเป็นพระราชบัญญัติของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติโดยตรง (กรุงเทพมหานคร, สำนักนโยบายและแผน, 2527: 214)

เยาวชน คือ ผู้ที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2521 มาตรา 26 ที่ระบุเกี่ยวกับการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาเยาวชนแห่งชาติ (นิตยา ชูโต, 2528: 13)

เยาวชน หมายถึง ผู้ที่มีอายุระหว่าง 15-25 ปี โดยอาศัยการแบ่งตามเกณฑ์อายุปฏิทินตามหลักสากลที่ใช้กันทั่วไป (นิตยา ชูโต, 2528: 13)

เยาวชน หมายความว่า บุคคลอายุเกินกว่า 14 ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์ และไม่ให้นำความถึงบุคคลผู้บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส ตามความหมายในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน ปี พ.ศ. 2494 (พลประสิทธิ์ ฤทธิรักษา, 2531: 32)

โครงการเรือเยาวชนแห่งเอเชียอาคเนย์ ได้กำหนดอายุเยาวชนตั้งแต่ 18 ปี จนถึงอายุไม่เกิน 30 ปีบริบูรณ์ (สมบัติ กาญจนกิจ, 2535: 317)

องค์การเยาวชนนานาชาติอื่น ๆ มักจะกำหนดอายุเยาวชนไม่ต่ำกว่า 14 ปีและไม่เกิน 30 ปี เช่น องค์การบ้านพักเยาวชน (Youth Hotel) สมาคมวาย เอ็ม ซี เอ (Y.M.C.A.) และวาย ดับเบิลยู ซี เอ (Y.W.C.A.) เป็นต้น (สมบัติ กาญจนกิจ, 2535: 317)

วัยรุ่น เป็นวัยที่กินเวลาประมาณ 7-8 ปี คือ เด็กหญิงตั้งแต่อายุ 11-19 ปี และเด็กชายตั้งแต่อายุ 13-19 ปี (สุโท เจริญสุข, 2521: 1)

วัยรุ่น (Adolescence) มีรากศัพท์เดิมมาจากคำว่า Adolescere ในภาษาลาติน ซึ่งแปลว่า เจริญเติบโตไปสู่วุฒิภาวะ นั่นก็คือเป็นวัยที่ย่างเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่โดยถือเอาจากความพร้อมทางร่างกายหรือภาวะสูงสุดขีดของร่างกายเป็นเครื่องตัดสิน วัยรุ่นถือว่าเป็นชีวิตที่คั่นกลางระหว่างความเป็นเด็ก

กับความเป็นผู้ใหญ่ ระยะวัยรุ่นนี้กินเวลาประมาณ 6 ปี เป็นวัยอายุระหว่าง 13-19 ปี และด้วยเหตุที่อายุวัยรุ่นอยู่ในช่วงดังกล่าวจึงมีคำเรียกเด็กวัยรุ่นว่า "ทีนเอจ" (Teen-age) (สุชา จันทน์เอม, 2528: 1)

วัยรุ่น คือ วัยที่สิ้นสุดความเป็นเด็ก เป็นวัยที่เป็นสะพานไปหาผู้ใหญ่ ไม่มีเส้นขีดขั้นที่แน่นอนว่าเริ่มเมื่อใดและสิ้นสุดวัยเมื่อใด แต่เรากำหนดเอาความเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและรูปร่างเป็นสำคัญ ปกติอายุของเด็กวัยรุ่นจะอยู่ระหว่าง 10-20 ปี อย่างไรก็ตามโดยเฉลี่ยแล้วเด็กหญิงจะเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นเมื่ออายุ 11 ปี ส่วนเด็กชายจะเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นเมื่ออายุ 13 ปี และทั้งสองเพศจะสิ้นสุดวัยรุ่นเมื่ออายุครบ 21 ปี (สุชา จันทน์เอม และ สุรางค์ จันทน์เอม, 2529: 20-21)

วัยรุ่นเป็นวัยครึ่งเด็กครึ่งผู้ใหญ่ คือ มีอายุเฉลี่ย 13-20 หรือ 24 ปี คำว่า "วัยรุ่น" หมายถึง วัยที่เข้าสู่วุฒิภาวะทางเพศอย่างสมบูรณ์และพร้อมที่จะเป็นพ่อแม่ได้เป็นระยะที่มีการเปลี่ยนแปลงของร่างกายและเป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต (สุชา จันทน์เอม, 2533: 73)

จากการศึกษาความหมายของเยาวชนและวัยรุ่นนั้นพบว่าในช่วงวัยเดียวกันคือเป็นวัยที่อยู่ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่โดยในงานวิจัยครั้งนี้จะใช้คำว่า "เยาวชน" ซึ่งการแบ่งช่วงอายุของเยาวชนนั้นก็มีความแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ในการแบ่งของแต่ละหน่วยงานเป็นสำคัญ ในช่วงเริ่มต้นของการเป็นเยาวชนหรือวัยรุ่นนั้นนักจิตวิทยากำหนดเอาความเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและรูปร่างเป็นสำคัญแต่ไม่มีเส้นขีดขั้นที่แน่นอนว่าเริ่มเมื่อใดและสิ้นสุดวัยเมื่อใด ซึ่งจากตารางที่ 2-1 นั้นพบว่าโดยรวมแล้วนั้นแสดงให้เห็นว่าช่วงอายุของเยาวชนที่เริ่มต้นนั้นจะเริ่มจาก 0 ปี และสิ้นสุดเมื่ออายุ 30 ปี เมื่อเทียบกับอายุที่ศูนย์เยาวชนของกรุงเทพมหานคร สังกัดกองนันทนาการ สำนักสวัสดิการสังคม กรุงเทพมหานคร ที่สามารถให้เป็นสมาชิกได้นั้นจะมีอายุระหว่าง 8 - 25 ปี ซึ่งอยู่ในช่วงอายุของความเป็นเยาวชนเช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาอายุต่ำสุดนั้นพบว่าอยู่ในช่วงอายุที่เป็นเด็กแต่จะเป็นเด็กที่ค่อนข้างโต ชอบเล่นกับเพื่อน และมีความรับผิดชอบในตัวเองที่เพียงพอในการเข้าร่วมทำกิจกรรมของศูนย์เยาวชน เมื่อพิจารณาอายุสูงสุดนั้นพบว่าเป็นอายุที่สูงเกินไปเนื่องจากคนในวัยนี้ส่วนมากจะอยู่ในวัยทำงานทำให้ไม่มีเวลามากนักและมีโอกาสน้อยในการเข้ามาใช้บริการในศูนย์เยาวชน ดังนั้นควรลดอายุสูงสุดของสมาชิมาอยู่ที่ 20 ปี เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่กำลังจะสิ้นสุดการเรียนในชั้นอุดมศึกษาและเข้าสู่วัยทำงาน นอกจากนี้ยังเป็นวัยที่บรรลุนิติภาวะซึ่งถือว่ามีความเป็นผู้ใหญ่แล้ว ดังนั้นในงานวิจัยครั้งนี้จึงให้คำจำกัดความของคำว่าเยาวชน คือ "ผู้ที่มีอายุระหว่าง 8-20 ปี"

ตารางที่ 2-1 แสดงความหมายของรายการอนุรักษ์

อายุ (ปี)	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30				
ความหมายรายการอนุรักษ์																																			
พระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งทางวัฒนธรรมและโบราณคดี พ.ศ. 2494																▲			▲																
พระราชบัญญัติคุ้มครองและโบราณคดี พ.ศ. 2521	▲																										▲	▲							
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2521 มาตรา 26	▲																										▲	▲							
คนทั่วไป											▲																								
พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525																▲			▲																
ตามเกณฑ์อายุปฏิทินตามหลักสากลที่ใช้กันทั่วไป																▲											▲								
องค์การศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งประชาชาติ (UNESCO)																▲											▲	▲							
องค์การประชาชาติ (UN)																▲											▲	▲							
โครงการเรือพาณิชย์เอเชียอาคเนย์																				▲														▲	▲
องค์การโรงแรมเยาวชน (Youth Hotel) - M.C.A.Y.W.C.A.																▲																		▲	▲
สุโขทัย (2521-1) : จิตวิทยาร่วมสมัย											▲											▲													
สุโขทัย (2528-1) : วัฒนธรรม																▲																			
สุโขทัย (2529-20-21) : จิตวิทยาร่วมสมัย											▲																								
สุโขทัย (25-13-73) : จิตวิทยาเบื้องต้น																▲												▲							

ที่มา : จากการศึกษาเบื้องต้น

2. ความต้องการของเยาวชน

เมื่อได้ทราบแล้วว่าเยาวชนคือผู้ที่มีชีวิตอยู่ระหว่างความเป็นเด็กกับความเป็นผู้ใหญ่ซึ่งถือว่าเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกายและจิตใจ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องศึกษาความต้องการของเยาวชนเพื่อที่จะได้มีความเข้าใจในสิ่งที่พวกเขาต้องการและจะมีวิธีใดที่สามารถตอบสนองความต้องการของพวกเขาได้

โสมรธมี จันทรประภา (2515: 4-5) ได้กล่าวถึงความต้องการของวัยรุ่นไว้ว่า

1. เด็กวัยรุ่นต้องการความรัก ความรักทุกชนิดช่วยนำความสุขและความอบอุ่นทางใจมาให้ วัยรุ่นต้องการความรักทั้งในฐานะผู้ให้และผู้รับ รักเพื่อน รักเพศตรงข้ามอย่างคู่รัก หากขาดความรักจะทำให้เด็กวัยรุ่นเกิดความพิการทางจิตใจมีปมด้อย เขาจะทำบางสิ่งบางอย่างซึ่งอาจจะขัดกับบุคลิกลักษณะของตนเองเพียงเพื่อให้ได้มาซึ่งความรักจากเพื่อนหรือเพื่อให้เป็นที่สนใจของเพื่อนต่างเพศ

2. วัยรุ่นต้องการเสรีภาพและต้องการเป็นผู้ใหญ่ ต้องการหาเลี้ยงตนเอง ต้องการสิทธิในการปกครองตนเอง ไม่อยากอยู่ในกฎเกณฑ์อย่างที่เคยเป็น ไม่ต้องการอยู่ในอาณัติใคร ต้องการเป็นอิสระทั้งในแง่การคิดและการกระทำ

3. วัยรุ่นต้องการความเสมอหน้าทัดเทียมผู้อื่นในทุกเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นสถานะทางเศรษฐกิจ สังคม รูปร่างหน้าตา เสื้อผ้าเครื่องใช้ มีความรู้สึกเป็นปมด้อยได้ง่ายมาก แม้จะเป็นเรื่องเล็กน้อยในสายตาของคนอื่น เช่น ผอมไป อ้วนไป มีผม มีสิ่ว ซิจักรยานไม่เป็น เป็นต้น

4. วัยรุ่นต้องการมีประสบการณ์ในเรื่องต่างๆ อยากรู้ อยากเห็น อยากลอง อยากกระทำในทุกสิ่งซึ่งเป็นบ่อเกิดที่อาจทำให้ใจแตกในเรื่องเพศ ติดยาเสพติด เป็นต้น

สุชา จันท์เอม (2533 : 112 - 113) ได้สรุปความต้องการของวัยรุ่นไว้ดังนี้

1. ต้องการความรัก ความรักช่วยให้มนุษย์เป็นสุขใจ เด็กที่ไม่ได้รับความรักมักจะเป็นเด็กที่มีปัญหา เป็นพวกที่มีความสะเทือนใจ ไม่ไว้วางใจต่อโลก ถ้ามีความคิดฝังอยู่เช่นนี้จนเป็นผู้ใหญ่จะทำผิดได้ง่าย

2. ต้องการความปลอดภัยหรือความมั่นคง ถ้ามีอาหารเสื้อผ้าเพียงพอ ตลอดจนพ่อแม่อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เด็กก็จะได้รับความมั่นคงทางจิตใจ

3. ต้องการการยอมรับจากผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่ไม่ควรปล่อยปละละเลยเด็กพยายามให้เด็กมีส่วนร่วม และรับผิดชอบในกิจกรรมบางอย่าง จะทำให้เด็กช่วยตัวเองและเป็นตัวของตัวเองได้มาก

4. ต้องการการควบคุมแนะนำ เด็กเสมือนเรือจะต้องมีหางเสือคอยนำทาง ผู้ใหญ่ควรจะมีการบังคับตักเตือนเมื่อเด็กกระทำผิด และให้รางวัลเมื่อเด็กทำความดี

5. ต้องการความเป็นอิสระ ไม่ชอบให้พ่อแม่เข้าไปก้าวก่ายในชีวิตของพวกเขาเลย อยากทำอะไรด้วยตนเอง อยากมีความเห็น และความเป็นตัวของตัวเอง

6. ต้องการมีชื่อเสียง คือ อยากเด่น อยากดัง อยากให้สังคมนับถือ อยากเป็นหนึ่งในพวก

7. สนใจในเรื่องเพศ มีความอยากรู้อยากเห็นทางเพศแต่เด็ก และเมื่อเด็กย่างเข้าสู่วัยรุ่นความอยากรู้อยากเห็นก็ทวีมากขึ้น

8. ความต้องการทางสังคม ต้องการให้เพื่อนรุ่นเดียวกันและรุ่นโตกว่ายอมรับเขาเป็นเพื่อน ต้องการให้เพื่อนรักใคร่เอาใจใส่

จากการศึกษานี้พบว่าเยาวชนมีความต้องการในหลายๆด้าน ซึ่งสิ่งที่เห็นได้ชัดคือพวกเขาต้องการความรัก ความอิสระ มีความอยากรู้ อยากเห็น อยากเด่น อยากดัง ไม่ชอบให้พ่อแม่เข้าไปก้าวก่ายในชีวิต แต่ต้องการการยอมรับจากเพื่อนและจากผู้ใหญ่ นอกจากนี้ในสังคมปัจจุบันซึ่งมีการแข่งขันกันมาก มีค่านิยมในปริญญาบัตร มียาเสพติดและอบายมุขอยู่ทั่วเมือง ฯลฯ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นอุปสรรคทำให้ความต้องการของพวกเขาไม่สมหวังและอาจเป็นหนทางให้พวกเขากลายเป็นเด็กเกเรหรือเยาวชนอาชญากรได้ การจัดตั้งศูนย์เยาวชนนั้นจะเป็นหนทางหนึ่งในการตอบสนองต่อความต้องการของเยาวชนรวมทั้งการป้องกันและแก้ไขการกระทำผิดของเยาวชนได้ เนื่องจากศูนย์เยาวชนเป็นสถานที่อีกแห่งระหว่างบ้านและโรงเรียน เป็นสถานที่ที่จะช่วยทดแทนสิ่งที่พวกเขาขาดไปจากที่บ้านและที่โรงเรียน มีกลุ่มเพื่อนที่สนใจในกิจกรรมเหมือนกัน มีเจ้าหน้าที่ที่มีความเข้าใจพวกเขาคอยให้ความรู้ ให้การดูแล และให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้

3. ความหมายศูนย์เยาวชน

เมื่อได้ทราบแล้วว่าการจัดตั้งศูนย์เยาวชนหนทางหนึ่งในการตอบสนองความต้องการของเยาวชนได้ ดังนั้นในหัวข้อนี้จะเป็นการศึกษาถึงความหมายของศูนย์เยาวชนเพื่อที่จะได้มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์และการดำเนินงานของศูนย์เยาวชนในคำจำกัดความที่สั้นและได้ใจความ โดยมีท่านผู้เชี่ยวชาญหลายท่านได้ให้คำจำกัดความไว้ ดังนี้

ศูนย์เยาวชน คือ สถานที่ที่พบปะสังสรรค์ของเยาวชนในการร่วมกันวางแผน และดำเนินกิจกรรมนั้นหนาแน่นเพื่อความเป็นมิตรภาพ ความสามัคคี และการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์โดยใช้กำลังกายที่พวกเขามีอยู่อย่างมากมาย โดยเฉพาะในงานบริการสาธารณชน (The International city managers' association, 1948: 209)

ศูนย์เยาวชน คือ แหล่งหรือสถานที่ซึ่งจัดให้มีการชุมนุมเยาวชนขึ้นเพื่อประกอบกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างนอกเวลาเรียนปกติ หรือเพื่อจัดการศึกษาวิชาพิเศษขึ้นสำหรับเยาวชนที่ไม่มี

โอกาสเล่าเรียน โดยมีระเบียบการดำเนินงาน มีเจ้าหน้าที่คอยรับผิดชอบในอันที่จะยังให้กิจกรรมบรรลุตามวัตถุประสงค์ของศูนย์เยาวชนนั้นๆ (วิวัฒนา นวลสุวรรณ, 2505: 5)

ศูนย์เยาวชน คือ สถานที่สำหรับเยาวชนชายหญิงได้เข้ามาใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยวิธีเข้ามาพร้อมเล่นกีฬา เข้ามาอ่านหนังสือที่มีประโยชน์ เข้ามารับการฝึกสอนความรู้บางอย่างที่ต้องการตลอดจนการทำงานและอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะด้วย วิธีต่างๆที่ศูนย์เยาวชนจัดให้และเยาวชนเองมีความต้องการที่เรียกว่าเข้ามาพร้อมกิจกรรมของศูนย์ โดยผู้ดำเนินการศูนย์เยาวชนมีความมุ่งหมายจะให้กิจกรรมที่จัดขึ้นนั้นเป็นประโยชน์แก่เยาวชนทั้งทางตรงและทางอ้อม ในทางตรงนั้นเพื่อให้เยาวชนได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินได้ใช้เวลาว่างที่มีอยู่ในทางที่ถูกต้องแทนที่จะใช้ไปในทางที่ผิด ส่วนในทางอ้อมนั้นก็เพื่อให้กิจกรรมที่จัดขึ้นนั้นส่งเสริมปรับปรุงบุคลิกภาพของเยาวชนเพื่อประโยชน์ในด้านป้องกันแก้ไขและสร้างสรรค์ตัวเยาวชนเอง (เล็ก วาณิชอังกร, 2512: 1)

ศูนย์เยาวชน คือ สถาบันศูนย์กลางที่ให้เยาวชนของชาติในท้องถิ่นได้มีโอกาสไปพบปะใช้เวลาว่างจากการศึกษาเล่าเรียน หรือประกอบกิจการงานใดๆ แล้วได้พักผ่อนหย่อนใจให้เป็นประโยชน์ในทางที่ดีเพื่อความสามัคคี เสริมมิตรต่อกัน เล่นกีฬา หาคำความรู้ ทำประโยชน์ร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นการชักนำเยาวชนให้ใช้ชีวิตวัยรุ่นนี้ไปในทางที่ดีงามเพื่ออนาคตของตนเองและของชาติ (กรุงเทพมหานคร, สำนักสวัสดิการสังคม, กองสังเคราะห์การ, งานศูนย์เยาวชนและสนามเด็กเล่น, 2522 : 3)

ศูนย์เยาวชน คือ สถานที่ซึ่งจัดไว้ให้เยาวชนไปประกอบกิจกรรมต่างๆเพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525, 2538: 785)

ศูนย์เยาวชน หมายถึง สถานที่สร้างเสริมประสบการณ์นันทนาการให้เยาวชนหรือสถาบันที่จัดให้เยาวชนท้องถิ่นได้มีโอกาสพบปะสังสรรค์ ใช้เวลาว่างหลังการศึกษาเล่าเรียนหรือประกอบกิจกรรมใดๆแล้วได้พักผ่อนหย่อนใจให้เป็นประโยชน์ในทางที่ดีเพื่อความสามัคคี มิตรสัมพันธ์ เล่นกีฬา หาคำความรู้ ทำประโยชน์ร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นการจัดกิจกรรมให้ได้ใช้ชีวิตไปในทางที่ดีงามก่อประโยชน์ส่วนตนและประเทศชาติ (สมบัติ กาญจนกิจ, 2535: 320)

จากการศึกษาความหมายของศูนย์เยาวชนที่มีผู้เชี่ยวชาญให้คำจำกัดความมากมายดังที่เสนอไปแล้วนั้น ทำให้ทราบถึงวัตถุประสงค์และการดำเนินงานของศูนย์เยาวชน ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ศูนย์เยาวชนคือ "สถานที่ซึ่งจัดให้มีการชุมนุมเยาวชนในการเข้ามาใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์โดยการเข้าร่วมทำกิจกรรมต่างๆด้วยกัน เพื่อให้เยาวชนได้ใช้เวลาว่างในการพักผ่อนให้เป็นประโยชน์ในทางที่ดี เพื่อความสนุกสนาน ความสามัคคี เสริมสร้างตนเองและความเป็นมิตรต่อกัน ซึ่งเป็นการชักนำเยาวชนไปในทางที่

ดีเพื่ออนาคตของตัวเอง ของสังคมและของประเทศชาติ โดยมีระเบียบการดำเนินงานและมีเจ้าหน้าที่คอยรับผิดชอบในกิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของศูนย์เยาวชนนั้นๆ"

4. มาตรฐานศูนย์เยาวชนของกรุงเทพมหานคร (กรุงเทพมหานคร, สำนักนโยบายและแผน, 2527: 218-219)

เมื่อได้ทราบความหมายของศูนย์เยาวชนแล้วนั้นในหัวข้อนี้จะเป็นการศึกษามาตรฐานของศูนย์เยาวชนที่กำหนดขึ้นโดยกรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งศูนย์เยาวชนเป็น 3 ระดับ คือ

1. ศูนย์เยาวชนระดับที่ 1 : เนื้อที่ดินประมาณ 5 ไร่ ประกอบด้วย

- อาคารกีฬาในร่ม 1 หลัง เป็นแบบโรงยิมเนเซียม ประกอบด้วย ห้องกิจกรรมต่างๆ เช่น ห้องสมุด ห้องนาฏศิลป์ ห้องศิลปะหัตถศึกษา ห้องโภชนาการ ห้องฝึกกีฬาในร่ม ปิงปอง แบดมินตัน ฯลฯ รวมทั้งห้องทำงานของเจ้าหน้าที่ ห้องน้ำ ห้องส้วม
- สนามกีฬา ประกอบด้วย สนามฟุตบอลเล็ก สนามวอลเลย์บอล สนามบาสเกตบอล และสระว่ายน้ำ
- สนามเด็กเล่นพร้อมอุปกรณ์สำหรับเด็กอายุ 3-12 ปี
- บ้านพักภารโรง 1 ห้อง

2. ศูนย์เยาวชนระดับที่ 2 : เนื้อที่ดินประมาณ 2 ไร่ ประกอบด้วย

- อาคารที่ทำการศูนย์ 1 หลัง ประกอบด้วย ห้องกิจกรรม ห้องน้ำ ห้องส้วม ห้องพักภารโรง ห้องทำงานของเจ้าหน้าที่
- สนามกีฬา ประกอบด้วย สนามวอลเลย์บอล สนามบาสเกตบอล
- สนามเด็กเล่นพร้อมอุปกรณ์สำหรับเด็กอายุ 3-12 ปี

3. ศูนย์เยาวชนระดับที่ 3 : เนื้อที่ดินประมาณ 1 ไร่ ประกอบด้วย

- อาคารที่ทำการศูนย์ 1 หลัง ประกอบด้วย ห้องกิจกรรม ห้องน้ำ ห้องส้วม ห้องพักภารโรง ห้องทำงานของเจ้าหน้าที่
- สนามเนื้อที่ประมาณ 150 ตารางวา สำหรับเล่นกีฬากลางแจ้ง

จากมาตรฐานศูนย์เยาวชนของกรุงเทพมหานครนั้นพบว่าได้มีการแบ่งศูนย์เยาวชนเป็น 3 ระดับ ซึ่งศูนย์เยาวชนทั้ง 3 ระดับนั้นจะมีความแตกต่างกันที่ขนาดและองค์ประกอบทางกายภาพ โดยศูนย์

เยาวชนในระดับที่ 1 นั้นมีขนาดและองค์ประกอบทางกายภาพที่มากกว่าศูนย์เยาวชนระดับที่ 2 และศูนย์เยาวชนระดับที่ 3 ตามลำดับ

5. แนวความคิดทางด้านสถานที่ตั้งของศูนย์เยาวชน

จากการศึกษาในหัวข้อที่ผ่านมาทำใหทราบความหมายและมาตรฐานของศูนย์เยาวชน ดังนั้น การศึกษาในหัวข้อนี้จะเป็นการศึกษาเกี่ยวกับแนวความคิดทางด้านสถานที่ตั้งของศูนย์เยาวชนในกรุงเทพมหานคร โดยท่านผู้เชี่ยวชาญหลายท่านได้ให้แนวความคิดไว้ดังนี้

ศิลป์ชัย ศิรินาม (2505: 3-4) กล่าวว่า หลักเกณฑ์การพิจารณาสถานที่ตั้งศูนย์เยาวชนมีดังนี้ คือ ควรเป็นสถานที่ที่อยู่ในย่านกลาง เด็กและเยาวชนสามารถจะไปใช้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและใช้บริการของศูนย์ได้สะดวก มีอาคารสถานที่สำหรับจัดกิจกรรมต่างๆของศูนย์ได้ตามสมควร โดยพิจารณาจากสถานที่ต่อไปนี้

1. สวนสาธารณะและอาคารของเทศบาล
2. โรงเรียนประถมศึกษา
3. โรงเรียนรัฐบาล
4. โรงเรียนราษฎร์
5. วัด
6. สถานที่ราชการ
7. สถานที่ขององค์กรหรือเอกชน

เล็ก วานิชขังกูร (2512: 3) กล่าวว่า สถานที่ที่จะใช้เป็นที่ตั้งศูนย์เยาวชนนั้นไม่มีกฎเกณฑ์แน่นอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านตัวอาคารอาจจะใช้สถานที่ที่สร้างขึ้นสำหรับการนี้โดยเฉพาะถ้าสามารถจัดหาได้ หรือใช้สถานที่อย่างอื่นดัดแปลงเอา หรืออาศัยใช้สถานที่เพื่อการอื่นเป็นเฉพาะเวลาถ้าทำได้ ทั้งนี้แล้วแต่กำลังเงินกำลังคนและความสามารถของผู้ดำเนินการ ซึ่งโดยทั่วไปก็ใช้วิธีค่อยทำค่อยขยายปรับปรุงไป อย่างไรก็ตามพอจะกำหนดเป็นหัวข้อต่างๆได้ดังนี้

1. ควรอยู่ในเขตที่มีเด็กและเยาวชนมากพอสมควร โดยเฉพาะเด็กหรือเยาวชนเหล่านั้น ต้องมีความต้องการในเรื่องสถานที่และอุปกรณ์เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจและการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
2. มีอาคาร โรงเรียน พอจะจัดเป็นที่ทำงานของเจ้าหน้าที่ จัดกิจกรรมภายใน และเป็นที่เก็บรักษาอุปกรณ์ไว้ในสภาพเรียบร้อยและปลอดภัยพอสมควร

3. มีบริเวณหรือสนามหรือพื้นที่บริเวณโดยรอบเพื่อสามารถจัดกิจกรรมกลางแจ้งได้บ้างพอสมควร และป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นต่อเด็กในระหว่างการเล่นกิจกรรมกลางแจ้งได้
4. ควรมีรั้วหรือสัดส่วนแสดงเขตบริเวณของศูนย์ เพื่อสะดวกในการจัดกิจกรรมให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยตลอดจนการควบคุมและดูแลช่วยเหลือเด็กสมาชิกได้สะดวกยิ่งขึ้น

มานพ จิตต์ภูษา (2522: 15) กล่าวว่า ที่ตั้งของศูนย์เยาวชนควรอยู่ในบริเวณจุดศูนย์กลางของชุมชน บริเวณที่จัดตั้งศูนย์เยาวชนควรอยู่ในเขตท้องที่ซึ่งมีชุมชนอยู่ค้ำคั่งหรืออยู่ใกล้เขตชุมชน โดยเฉพาอย่างยิ่งในย่านซึ่งเด็กๆขาดสถานที่เล่นหรือสถานที่พักผ่อนหย่อนใจอันเหมาะสม นอกจากนั้นควรอยู่ในบริเวณซึ่งมีทางคมนาคมที่สะดวกทุกฤดูกาลและมีสิ่งแวดล้อมที่ดีด้วยเพื่อให้เยาวชนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันได้สะดวก มีสนามกีฬาและมีที่พักผ่อนอยู่ในบริเวณใกล้เคียง

จรินทร์ ธานีรัตน์ (2528: 53) กล่าวว่า โรงเรียนนั้นเป็นศูนย์กลางของชุมชน ฉะนั้นควรใช้โรงเรียนเป็นสถานที่นันทนาการนอกเวลาเรียนสำหรับชุมชนด้วยเช่นเป็นศูนย์เยาวชน เป็นสถานที่จัดสอนอบรมเยาวชนในเรื่องกิจกรรมนันทนาการได้ด้วย

จากการศึกษาแนวความคิดทางด้านสถานที่ตั้งของศูนย์เยาวชนนั้นพบว่าสถานที่ที่จะใช้เป็นที่ตั้งของศูนย์เยาวชนนั้นไม่มีกฎเกณฑ์แน่นอน อาจจะต้องอยู่ในย่านกลาง , จุดศูนย์กลางของชุมชน , เขตที่มีการชุมนุมคนค้ำคั่ง หรือตั้งอยู่ใกล้เขตชุมชน และควรจะตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีเยาวชนมากพอสมควร ซึ่งในพื้นที่นั้นยังขาดสถานที่เล่นหรือสถานที่พักผ่อนหย่อนใจอันเหมาะสม โดยเยาวชนเหล่านั้นมีความต้องการในเรื่องสถานที่และอุปกรณ์เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจและการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยสถานที่ตั้งศูนย์เยาวชนนั้นควรมีการคมนาคมสะดวกทุกฤดูกาลด้วย นอกจากนี้ยังพบว่าอาคารสถานที่ของศูนย์เยาวชนควรจะกว้างขวางเพียงพอสำหรับจัดกิจกรรมต่างๆของศูนย์ได้ตามสมควร ซึ่งอาจใช้สถานที่ที่สร้างขึ้นเฉพาะ หรือใช้สถานที่อื่นดัดแปลงเอา หรืออาศัยใช้สถานที่เพื่อการอื่นเป็นการเฉพาะเวลา โดยอาจจะพิจารณาจากสถานที่ต่างๆ ดังต่อไปนี้ สวนสาธารณะ , โรงเรียน , วัด , สถานที่ราชการ , สถานที่ขององค์กรหรือเอกชน

6. การใช้ที่ดินในเขตเมือง

จากการศึกษาในหัวข้อที่ผ่านมาพบว่าสถานที่ตั้งของศูนย์เยาวชนนั้นอาจจะพิจารณาจากสวนสาธารณะ , โรงเรียน , วัด , สถานที่ราชการ , สถานที่ขององค์กร หรือเอกชน ดังนั้นในหัวข้อนี้จะเป็นการศึกษาในรายละเอียดของการใช้ที่ดินในเขตเมือง ซึ่งจะทำให้ทราบถึงลักษณะกิจกรรมที่เกิดขึ้นบนพื้นที่

ต่างๆในเขตเมือง และจะพบว่าศูนย์เยาวชนควรจะมีสถานที่ตั้งอยู่ในการใช้ที่ดินประเภทใดบ้าง โดยจะแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 หัวข้อ คือ ความหมายของการใช้ที่ดิน และประเภทการใช้ที่ดินในเขตเมือง

6.1 ความหมายของการใช้ที่ดิน (สรากร บรรจงจิตต์, 2537: 12)

การใช้ที่ดิน คือ ลักษณะกายภาพบนพื้นที่อันเป็นผลมาจากกิจกรรมต่างๆของมนุษย์ซึ่งกระทำบนพื้นที่นั้นๆ การใช้ที่ดินเกิดขึ้นจากมนุษย์มีความต้องการในด้านอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย รวมทั้งที่พักผ่อนหย่อนใจและอื่นๆ ที่สนองความต้องการดังกล่าวของมนุษย์จึงต้องประกอบกิจการโดยการเปลี่ยนแปลงหรือปลูกสร้างสิ่งต่างๆบนพื้นที่ เช่น พุงนา บ้านเรือน วัด โรงเรียน ฯลฯ จึงทำให้เกิดการแบ่งสรรปันส่วนพื้นดินเพื่อประกอบกิจกรรมต่างๆ

6.2 ประเภทการใช้ที่ดินในเขตเมือง

Keeble (1969 : 79 - 80) ได้กล่าวถึงการใช้ที่ดินในเขตเมือง โดยแบ่งพื้นที่ตามหน้าที่หลักออกเป็น 4 ส่วน ซึ่งมีลักษณะการใช้ที่ดิน ดังนี้

1. ศูนย์กลางเมือง คือ พื้นที่ที่ใช้เป็นย่านการค้า การบริหาร และการบริการทางด้านการค้า ซึ่งกิจกรรมต่างๆเหล่านี้จะรวมกันอยู่อย่างหนาแน่น และมีการก่อรูปที่ซับซ้อน ศูนย์กลางการบริการต่างๆเท่าที่เมืองจะตอบสนองต่อประชากรที่มาใช้บริการได้ ศูนย์กลางเมืองควรประกอบด้วยสิ่งสำคัญ คือ ร้านค้า สำนักงาน ธนาคาร ที่ทำการหน่วยงานบริหาร สถานที่ราชการ อาคารที่สำคัญทางด้านสังคมและวัฒนธรรม เช่น ห้องพิพิธภัณฑน์ โรงภาพยนตร์ โบสถ์ขนาดใหญ่ เป็นต้น

2. ย่านอุตสาหกรรม คือ บริเวณที่เป็นที่ตั้งของการประกอบกิจกรรมด้านอุตสาหกรรมการผลิต และอุตสาหกรรมบริการขนาดใหญ่ พร้อมทั้งเป็นที่ตั้งของสถานีจ่ายไฟฟ้าและแก๊ส รวมถึงเป็นโกดังเก็บสินค้าขนาดใหญ่ ซึ่งบริเวณดังกล่าวจะต้องแยกออกจากชุมชนพอสมควรเพื่อความมีสุขภาพที่ดีของประชาชน

3. ย่านพักอาศัย คือ บริเวณสำหรับให้ประชาชนอยู่อาศัย ซึ่งประกอบด้วยที่พักอาศัยแบบต่างๆ สวนขนาดต่างๆ รวมทั้งการใช้ที่ดินอื่นๆ เช่น ย่านการค้าประจำท้องถิ่น โรงเรียนประถมศึกษา ที่ว่างสำหรับท้องถิ่น และอุตสาหกรรมบริการขนาดเล็ก

4. ที่ว่าง ซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ในย่านที่พักอาศัย คือ ที่ว่างต่างๆที่มีได้ปกคลุมด้วยอาคารเป็นที่ซึ่งสามารถใช้ประโยชน์ให้เป็นธรรมชาติของรัฐ หรือเป็นบริเวณที่สามารถทำให้เกิดความงดงามในการมองเห็น สวนสาธารณะ สนามเด็กเล่น สวนสาธารณะ พื้นที่ในโรงเรียนและสถาบันต่างๆ เป็นต้น ที่ว่างเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ในการพักผ่อนควรจะให้ประชาชนสามารถเข้าไปใช้สอยได้ นอกจากนี้ยังมีที่ว่างบริเวณชานเมืองซึ่งส่วนใหญ่ได้แก่ สวนผลไม้ สนามกอล์ฟ เป็นต้น

Chapin (1972 : 3) ได้แบ่งการใช้ที่ดินในเขตเมืองออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. พื้นที่ทำงาน ได้แก่ พื้นที่ที่ใช้เป็นที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรม การค้า และการบริการสาธารณะต่างๆ เช่น ศูนย์ราชการ เป็นต้น
2. พื้นที่ที่อยู่อาศัย ได้แก่ พื้นที่ที่เป็นที่ตั้งของชุมชนอยู่อาศัยต่างๆ รวมทั้งสาธารณูปการของชุมชน คือ ร้านค้าย่อย โรงเรียนประถมศึกษา และบริการสาธารณสุขชุมชน เช่น สนามเด็กเล่น สวนสาธารณะ ฯลฯ
3. พื้นที่พักผ่อนหย่อนใจ ได้แก่ สถานที่สำหรับกิจกรรมทางวัฒนธรรม สถานศึกษา พิพิธภัณฑ์ หอประชุม เวทีแสดงดนตรี สนามกอล์ฟ เป็นต้น

Webster (1988 :) ได้แบ่งประเภทการใช้ที่ดินในเขตเมืองไว้ ดังนี้

1. พื้นที่ที่ควรอนุรักษ์ไว้ เช่น บริเวณที่มีภูมิประเทศงดงามสวนพันธุ์สัตว์ป่า และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ เป็นต้น
2. พื้นที่ที่ใช้เป็นแหล่งผลิตต่างๆ เช่น บริเวณเกษตรกรรม ห่วงเลี้ยงสัตว์ ป่าไม้ เป็นต้น
3. พื้นที่ที่ใช้เป็นแหล่งอุตสาหกรรมและบริเวณดึงดูดที่จะทำให้เกิดกิจกรรมต่างๆ เช่น การทำเหมืองแร่ โรงงานต่างๆ เป็นต้น
4. พื้นที่ที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัยและประกอบกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน รวมทั้งบริเวณร้านค้า โรงเรียน สถาบันต่างๆ และที่พักผ่อนหย่อนใจ
5. พื้นที่ที่ใช้เป็นเส้นทางคมนาคมขนส่ง เช่น ถนน และแนวทางของสาธารณูปโภคพวกที่ใช้ท่อเป็นเส้นทางขนส่ง

สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร (2541 : 4-5) ได้แบ่งการใช้ที่ดินในเขตผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร (ปรับปรุงครั้งที่ 1) เป็น 14 ประเภท ดังนี้

1. ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย (สีเหลือง) มีวัตถุประสงค์ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินสำหรับการอยู่อาศัยประเภทบ้านเดี่ยวบ้านแฝดและบ้านแถวเป็นส่วนใหญ่เพื่อส่งเสริมการอยู่อาศัยให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี และรักษาบริเวณที่อยู่อาศัยที่ดีไว้สำหรับชุมชนชานเมือง
2. ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง (สีส้ม) มีวัตถุประสงค์ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินสำหรับการอยู่อาศัยประเภทบ้านเดี่ยว บ้านแฝดและบ้านแถวในเขตชั้นกลางของเมือง ในบริเวณที่มีระบบคมนาคมขนส่งที่มีประสิทธิภาพและมีบริการสาธารณูปโภครองรับ
3. ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก (สีน้ำตาล) มีวัตถุประสงค์ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินสำหรับการอยู่อาศัยประเภทบ้านเดี่ยว บ้านแฝด บ้านแถว อาคารชุด หอพัก ห้องชุด หรืออาคารขนาดใหญ่เป็นส่วนใหญ่ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาที่อยู่อาศัยลักษณะอาคารสูง หรืออาคารขนาดใหญ่ใกล้บริเวณศูนย์กลางเมือง

4. ที่ดินประเภทพาณิชย์กรรม (สีแดง) มีวัตถุประสงค์ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินสำหรับประกอบการพาณิชย์กรรม การบริหารธุรกิจ การบริการด้านท่องเที่ยว และการบันเทิงเป็นส่วนใหญ่ เพื่อส่งเสริมการพัฒนา เศรษฐกิจ และประกอบธุรกิจบริเวณศูนย์กลางเมือง
5. ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้า (สีม่วง) มีวัตถุประสงค์ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อส่งเสริมการประกอบกิจการโรงงานอุตสาหกรรมทุกจำพวกในทำเลที่ตั้งของกรุงเทพมหานครให้เหมาะสม
6. ที่ดินประเภทคลังสินค้า (สีม่วงเม็ดมะปราง) มีวัตถุประสงค์ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อส่งเสริมการประกอบกิจการคลังสินค้า และการประกอบกิจการเกี่ยวกับการบรรจุสินค้าในภาชนะ หรือการประกอบชิ้นส่วนต่างๆโดยไม่มีการผลิต บริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยาในเขตราชบุรีบูรณะ
7. ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมเฉพาะกิจ (สีม่วงอ่อน) มีวัตถุประสงค์ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อส่งเสริมการประกอบอุตสาหกรรมบริการขนาดเล็ก เพื่อสนับสนุนการประกอบกิจการพาณิชย์กรรม การอยู่อาศัย การท่องเที่ยว การประมง คลังสินค้า การคมนาคม และขนส่ง
8. ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม (สีเขียว) มีวัตถุประสงค์ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อส่งเสริมการประกอบการเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมที่ดีของการตั้งถิ่นฐานในเขตชานเมือง และคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม
9. ที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อนันทนาการและการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม (สีเขียวอ่อน) มีวัตถุประสงค์ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อนันทนาการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของเมืองและสถานที่ราชการหรือสถาบันการศึกษา เพื่อพักน้ำเพื่อป้องกันน้ำท่วม เพื่อส่งเสริมสภาพแวดล้อมริมถนนสายหลัก เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมริมแม่น้ำ ลำคลอง
10. ที่ดินประเภทสถาบันการศึกษา (สีเขียวมะกอก) มีวัตถุประสงค์ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการศึกษารวมถึงเกี่ยวข้องกับการศึกษา สถาบันราชการหรือสาธารณะประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเท่านั้น
11. ที่ดินประเภทอนุรักษ์ชนบทและเกษตรกรรม (สีขาวมีกรอบและเส้นทแยงสีเขียว) มีวัตถุประสงค์ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อดำรงและรักษาที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เหมาะสมในพื้นที่ด้านตะวันตก และเพื่อควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่รับน้ำในด้านตะวันออกให้สอดคล้องกับระบบป้องกันน้ำท่วมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
12. ที่ดินประเภทอนุรักษ์เพื่อส่งเสริมเอกราชศิลปวัฒนธรรมไทย (สีน้ำตาลอ่อน) มีวัตถุประสงค์ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และสภาพแวดล้อมซึ่งมีคุณค่าทางศาสนาศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์ และโบราณคดี เพื่อดำรงความเป็นเอกราชของกรุงเทพมหานครและของชาติ
13. ที่ดินประเภทสถาบันศาสนา (สีเทาอ่อน) มีวัตถุประสงค์ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการศาสนาหรือเกี่ยวข้องกับการศาสนาเท่านั้น

14. ที่ดินประเภทสถาบันราชการ การสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ (สีน้ำเงิน) มีวัตถุประสงค์ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการของรัฐ กิจการเกี่ยวกับสาธารณูปโภคและสาธารณูปการหรือสาธารณประโยชน์เท่านั้น

จากการศึกษาความหมายของการใช้ที่ดินและประเภทการใช้ที่ดินในเขตเมืองนั้นทำให้ทราบลักษณะกิจกรรมที่เกิดขึ้นบนพื้นที่ต่างๆในเขตเมือง และพบว่าศูนย์เยาวชนอาจจะมีสถานที่ตั้งอยู่ในย่านที่พักอาศัยได้ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เยาวชนมีโอกาสในการใช้ประกอบกิจกรรมในชีวิตประจำวันมากที่สุด เช่น การพักอาศัย การศึกษา การพักผ่อนหย่อนใจ เป็นต้น หรือศูนย์เยาวชนอาจจะมีสถานที่ตั้งอยู่ในย่านพาณิชยกรรม เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีกิจกรรมหลากหลายรวมตัวกันอยู่หนาแน่น เช่น การค้าขาย , การบริหารธุรกิจ , การท่องเที่ยว , การบันเทิง เป็นต้น ดังนั้นจึงเป็นพื้นที่ที่สามารถตอบสนองความต้องการของเยาวชนในหลายด้านรวมทั้งการให้บริการของศูนย์เยาวชนด้วย หรือศูนย์เยาวชนอาจจะมีสถานที่ตั้งอยู่บนที่ว่าง ที่โล่ง หรือที่พักผ่อนหย่อนใจอื่นๆ เนื่องจากเป็นพื้นที่ซึ่งมิได้ปกคลุมด้วยอาคาร เช่น สวนสาธารณะ , เวทีกลางแจ้ง , ลานเอนกประสงค์ เป็นต้น ดังนั้นจึงสามารถใช้พื้นที่เหล่านี้ในการจัดกิจกรรมกลางแจ้งต่างๆได้ เช่น การเล่นกีฬากลางแจ้ง , การละเล่นต่างๆ , การแสดงบนเวที เป็นต้น หรือศูนย์เยาวชนอาจจะมีสถานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ควรอนุรักษ์ไว้ โดยอาจจะเป็นที่อนุรักษ์ทางธรรมชาติ ทางเกษตรกรรม หรือทางเอกรักษ์ศิลปวัฒนธรรม เนื่องจากพื้นที่เหล่านี้จะเป็นพื้นที่ที่เยาวชนสามารถศึกษาหาความรู้ รวมทั้งการค้นพบด้วยตัวเองจากการศึกษาจากสภาพความเป็นจริง เช่น ธรรมชาติวิทยา , ปฐพีวิทยา , ระบบนิเวศน์ , ประวัติศาสตร์ , โบราณคดี , สถาบันดอยกรรม เป็นต้น หรือศูนย์เยาวชนอาจจะมีสถานที่ตั้งอยู่ในสถาบันการศึกษา สถาบันราชการ หรือสถาบันศาสนา เนื่องจากสถานที่เหล่านี้เยาวชนสามารถใช้เป็นที่ศึกษาหาความรู้นอกเหนือจากการเรียนปกติได้ เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องพระไตรปิฎก เป็นต้น นอกจากนี้สถานที่เหล่านี้ยังมีองค์ประกอบทางกายภาพที่สามารถใช้ประโยชน์ในการทำกิจกรรมของเยาวชนได้ เช่น สนามกีฬา, ห้องประชุม, ลานเอนกประสงค์ เป็นต้น

ดังนั้นศูนย์เยาวชนอาจจะมีสถานที่ตั้งอยู่ในย่านที่พักอาศัย ย่านพาณิชยกรรม ที่ว่าง ที่โล่ง สถาบันการศึกษา สถาบันราชการ หรือสถาบันศาสนาก็ได้

7. แนวความคิดทางด้านศูนย์กลางนันทนาการ (ภาคผนวก ก)

แนวความคิดทางด้านศูนย์กลางนันทนาการนั้นเป็นแนวความคิดจากต่างประเทศ ที่กล่าวถึงลักษณะของพื้นที่ที่ให้บริการทางด้านนันทนาการแก่ประชาชนในชุมชน จากการศึกษาข้อมูลเหล่านี้พบว่าศูนย์กลางนันทนาการจะมีชื่อเรียกแตกต่างกันออกไป ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 4 ระดับ คือ ศูนย์กลางนันทนาการระดับย่อยละแวกบ้าน , ศูนย์กลางนันทนาการระดับละแวกบ้าน , ศูนย์กลางนันทนาการระดับชุมชน และศูนย์กลางนันทนาการระดับเมือง

7.1 ศูนย์กลางนันทนาการระดับย่อยละแวกบ้าน

ศูนย์กลางนันทนาการระดับย่อยละแวกบ้านเป็นพื้นที่ให้บริการนันทนาการขนาดเล็กที่สุดที่เน้นสำหรับการให้บริการแก่เด็กก่อนวัยเรียน ซึ่งส่วนมากจะเป็นพื้นที่ที่ทดแทนลานหลังบ้านในพื้นที่ที่มีความหนาแน่นของประชากรสูง เช่น หมู่บ้านจัดสรร เป็นต้น โดยในพื้นที่นี้จะเป็นที่ตั้งของโรงเรียนอนุบาล , สนามเด็กเล่น หรือ พื้นที่เล่นของเด็ก โดยมีพื้นที่อยู่ในระยะเดินเท้าได้จากบ้านทุกหลัง อยู่ในศูนย์กลางภายในบล็อก และไม่มีการข้ามถนนสายหลัก หรืออาจจะอยู่รวมกับพื้นที่ให้บริการที่มีระดับสูงกว่า โดยศูนย์กลางนี้มีรัศมีการให้บริการ 1/8 - 1/4 ไมล์ หรือมีระยะเวลาเดินทางไม่เกิน 5 นาที มีขนาด 2,500 - 10,000 ตารางฟุต ซึ่งจะขึ้นอยู่กับการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ และจำนวนเด็ก (The International city managers' association,1948:74 ; Williams,1958:239 ; Butler,1967:181 ; Chiara,1969: 179 ; Denny,1972:16 ; The Athletic Institute and American Alliance for Health , Physical Education , Recreation and Dance,1985:164 ; Laurie,1986:84)

7.2 ศูนย์กลางนันทนาการระดับละแวกบ้าน

ศูนย์กลางนันทนาการระดับละแวกบ้านนั้นจะเป็นพื้นที่ให้บริการนันทนาการแก่ประชากรทุกวัย แต่จะเน้นให้บริการแก่เด็กอายุ 6-14 ปี โดยจะเป็นพื้นที่ที่รวมโรงเรียนประถม สวนสาธารณะ และพื้นที่ประกอบกิจกรรมนันทนาการทั้งในร่มและกลางแจ้ง เช่น ยิมเนเซียม , ห้องเกมส์ , ห้องสันทนาการ , ห้องศิลปะ-วิชาชีพ เป็นต้น สถานที่ตั้งนั้นควรจะอยู่ในระยะเดินเท้าได้จากบ้านทุกหลัง อยู่ในจุดศูนย์กลางของพื้นที่ให้บริการที่มีสิ่งดึงดูดทั้งทางด้านการศึกษา วัฒนธรรม และนันทนาการ หรืออาจจะอยู่ถัดจากโรงเรียนประถมหรือสาธารณูปการอื่นๆ มีการเข้าถึงที่สะดวกโดยมีระบบขนส่งมวลชนที่เหมาะสม ควรหลีกเลี่ยงถนนสายหลัก โรงงานอุตสาหกรรม รางรถไฟ หรือสิ่งกีดขวางทางกายภาพอื่นๆ โดยจะมีรัศมีการให้บริการ 1/4 - 1/2 ไมล์ หรือมีระยะเวลาเดินทางไม่เกิน 10 นาที ซึ่งจะครอบคลุมพื้นที่ให้บริการของ 3 ศูนย์กลางย่อยละแวกบ้าน มีขนาด 2 - 20 เอเคอร์ ซึ่งจะขึ้นอยู่กับจำนวนประชากรที่ให้บริการ (The International city managers' association,1948:75 ; Williams,1958:239-241 ; Butler,1967:181 ; Chiara,1969:181 ; Denny,1972:20-22 ; The Athletic Institute and American Alliance for Health , Physical Education , Recreation and Dance,1985:158 ; Laurie,1986:84)

7.3 ศูนย์กลางนันทนาการระดับชุมชน

ศูนย์กลางนันทนาการระดับชุมชนนั้นจะเป็นพื้นที่ให้บริการนันทนาการแก่ประชาชนในชุมชน โดยเน้นที่อายุมากกว่า 15 ปีขึ้นไป เป็นพื้นที่ที่รวมโรงเรียนมัธยม , สวนสาธารณะ , สนามเด็กเล่น และ

กิจกรรมที่มีความหลากหลายมากกว่าในศูนย์กลางละแวกบ้าน เช่น สระว่ายน้ำ , สนามกีฬากลางแจ้ง ต่างๆ , พื้นที่ปิกนิก , สโมสรงานข่าว , ศูนย์ศิลปะ , ศูนย์เยาวชน , ศูนย์คนชรา เป็นต้น สถานที่ที่ตั้งนั้นควรอยู่ที่ศูนย์กลางของชุมชน อาจอยู่ถัดจากโรงเรียนมัธยม หรืออยู่ใกล้กับสี่แยกเพื่อความสะดวกในการเข้าถึง มีรัศมีการให้บริการ 1/2 - 1 ไมล์ หรือมีระยะเวลาเดินทางสูงสุดไม่เกิน 20 นาที ซึ่งขึ้นกับความหนาแน่นของประชากร และการเข้าถึง โดย 1 ศูนย์กลางชุมชนนั้นจะให้บริการครอบคลุมพื้นที่ 4 ละแวกบ้าน มีขนาดประมาณ 12 - 100 เอเคอร์ ซึ่งขึ้นกับจำนวนประชากรและการกระจายตัวของประชากร (The International city managers' association,1948:75 ; Williams, 1958:239 ; Butler,1967:182 ; Chiara,1969:182-183,225,271 ; Denny,1972:23-25 ; The Athletic Institute and American Alliance for Health , Physical Education , Recreation and Dance,1985:158 ; Laurie,1986:84)

7.4 ศูนย์กลางนันทนาการระดับเมือง

ศูนย์กลางนันทนาการระดับเมืองนั้นจะเป็นที่รวมของอาคารสาธารณะต่างๆ โดยจะอยู่ถัดจากย่านธุรกิจที่สำคัญของเมือง ซึ่งจะเป็นศูนย์กลางการให้บริการนันทนาการแก่ประชาชนทุกวัยในทุกชุมชนของพื้นที่เมือง โดยมีกิจกรรมที่แตกต่างจากที่ศูนย์กลางชุมชน โดยจะให้บริการนันทนาการที่หลากหลายกว่า เช่น ศูนย์กีฬาทางน้ำ , สกายพาร์คแรม , สวนสัตว์ , สวนดอกไม้ , ห้องสมุด , พิพิธภัณฑ์ , ห้องแสดงดนตรี , ทางจักรยาน , ลูจิง เป็นต้น สถานที่ที่ตั้งนั้นควรอยู่ใกล้กับศูนย์กลางของเมืองที่มีเสียงดังรบกวนจากการจราจรที่น้อยที่สุดหรือตั้งอยู่ในย่านที่สำคัญของเมือง มีรัศมีการให้บริการประมาณ 2 - 5 ไมล์ หรือ มีระยะเวลาเดินทาง 1/2 - 1 ชั่วโมง ซึ่งจะขึ้นอยู่กับความหนาแน่นของประชากร และมีขนาด 50 - 100 เอเคอร์ (The International city managers' association, 1948:76 ; Williams,1958:239 ; Butler,1967:182 ; Chiara,1969:225 ; Denny,1972:26-28 ; Claire,1973:191 ; The Athletic Institute and American Alliance for Health , Physical Education , Recreation and Dance,1985:168 ; Laurie,1986:84)

จากการศึกษาแนวความคิดทางด้านศูนย์กลางนันทนาการนั้นทำให้ทราบถึงลักษณะการให้บริการนันทนาการในพื้นที่ศูนย์กลางแต่ละระดับ ซึ่งในแต่ละระดับนั้นจะมีผู้มาใช้บริการ กิจกรรมที่ให้บริการ สถานที่ตั้ง รัศมีการให้บริการและขนาดที่แตกต่างกัน โดยจากการศึกษานั้นพบว่าในพื้นที่ศูนย์กลางย่อยละแวกบ้านนั้นควรจะเป็นที่ตั้งของสนามเด็กเล่นเพื่อเป็นพื้นที่เล่นสำหรับเด็กเล็กๆ ส่วนพื้นที่ศูนย์กลางละแวกบ้าน ศูนย์กลางชุมชน และศูนย์กลางเมืองนั้นมีความเหมาะสมในการเป็นสถานที่ตั้งของศูนย์เยาวชน โดยระดับของศูนย์เยาวชนนั้นควรจะต้องสอดคล้องกับระดับของพื้นที่ศูนย์กลางด้วย

8. ศูนย์เยาวชนในต่างประเทศ

การศึกษาในหัวข้อนี้จึงเป็นการศึกษาถึงศูนย์เยาวชนในต่างประเทศผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ตในช่วงเดือนเมษายน พ.ศ. 2539 ในการช่วยค้นหาข้อมูลเพื่อที่จะศึกษาถึงรายละเอียดต่างๆของศูนย์เยาวชนที่จัดให้บริการในต่างประเทศ เช่น การดำเนินงาน กิจกรรมที่ให้บริการ สถานที่ตั้งของศูนย์เยาวชน เป็นต้น ดังต่อไปนี้

ศูนย์เยาวชน Stoughton (<http://www.wicip.org/syc/>)

ศูนย์เยาวชน Stoughton เป็นศูนย์เยาวชนใน Stoughton มลรัฐ Wisconsin ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยตั้งอยู่ที่ 501 S. Fourth Street (ภาพที่ 2-1) ซึ่งอยู่ห่างจากโรงเรียนมัธยมเพียง 4 ช่วงตึก เพื่อความรวดเร็วและสะดวกของเด็กนักเรียนในการเดินทางมาที่ศูนย์เยาวชนในเวลาหลังเลิกเรียนและเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆที่ศูนย์เยาวชนจัดให้บริการ

ศูนย์เยาวชนนี้เปิดให้บริการแก่เด็กนักเรียนมัธยมปลายเท่านั้น ในวันจันทร์-วันพฤหัสบดีเวลา 15.00-18.00 น. วันศุกร์ เวลา 15.00-21.00 น. และวันเสาร์ เวลา 17.30-23.30 น.

กิจกรรมที่ทางศูนย์เยาวชนจัดให้บริการ คือ บาสเกตบอล วีดีโอเกมส์ โต้ะพูล อินเทอร์เน็ต การเต้นรำ การเดินพาเหรด งานวันเกิด ค่ายพักแรม งานวันครอบครัว การริโซเคิล การให้คำแนะนำเกี่ยวกับสิ่งเสพติดและของมีเมาต่างๆ การช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆของชุมชน เช่น การทาสี การพานักท่องเที่ยวทัศนศึกษาในชุมชน การประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆของชุมชนและของศูนย์เยาวชน เป็นต้น

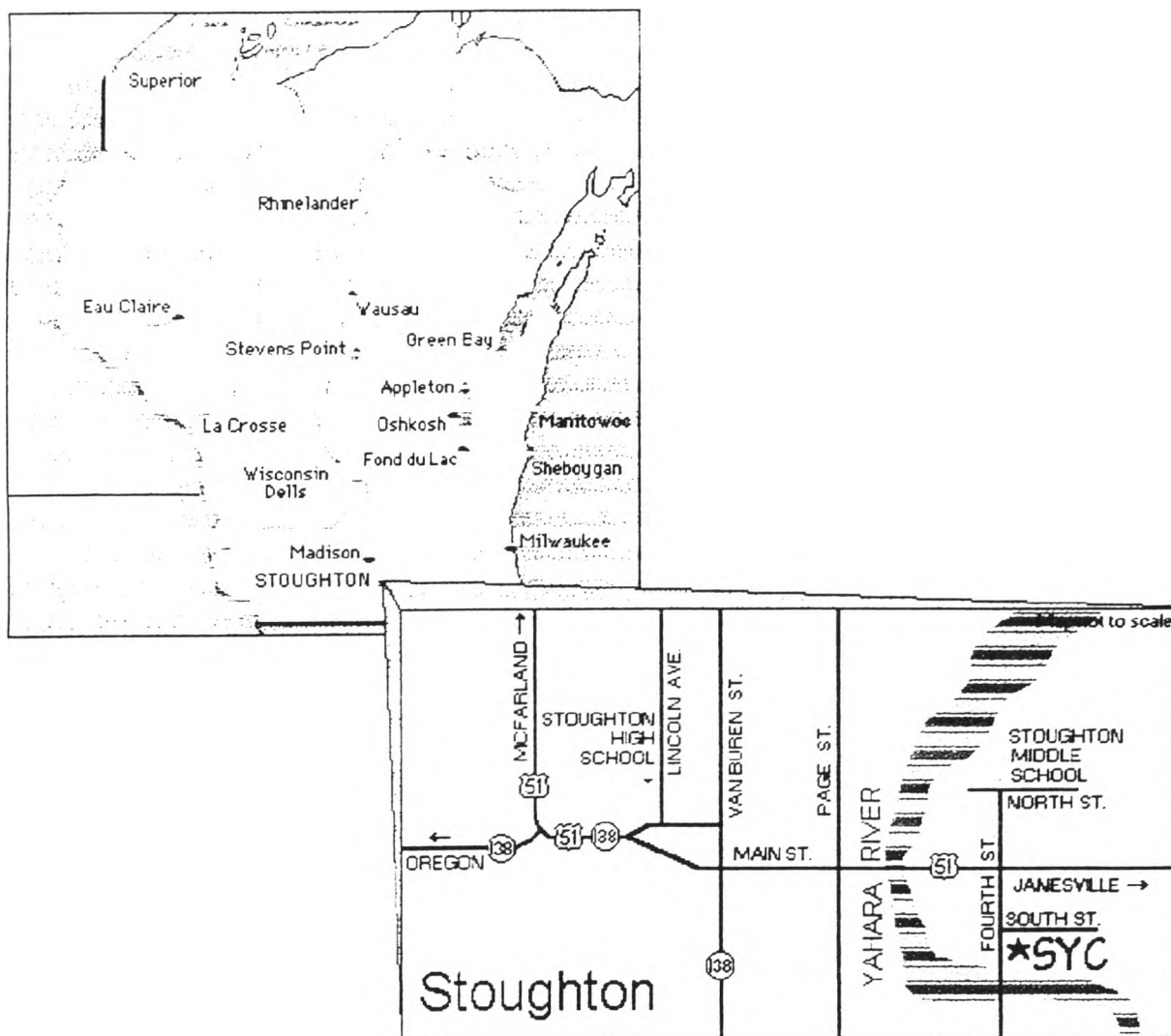
ศูนย์เยาวชน Zach Gordon (<http://www.ptialaska.net/~cbjhelp/zachg.htm>)

ศูนย์เยาวชน Zach Gordon นั้นเป็นส่วนหนึ่งของ Juneau Parks and Recreation Department ซึ่งตั้งชื่อตาม Cadmus Zacheus 'Zach' Gordon ผู้ก่อตั้ง Juneau's first Teen Club ในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2

ศูนย์เยาวชนนี้ตั้งอยู่ที่ 396 Whittier Street , Juneau มลรัฐ Alaska ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยจะอยู่ด้านหลังของ Centennial Hall และ The National Guard Armory

กิจกรรมที่ให้บริการในศูนย์เยาวชน นี้คือ ห้องนันทนาการ ประกอบด้วยโต้ะพูล โต๊ะปิงปอง วีดีโอเกมส์ โทรทัศน์ , สนามเบตมินตัน 2 สนาม , ห้องออกกำลังกายพร้อมอุปกรณ์ เช่น ที่ยกน้ำหนัก เครื่องตีกรรเชียง ที่ปั่นจักรยาน เป็นต้น รวมทั้งมีโครงการฝึกอาชีพและงานศิลปะด้วย

นอกจากนี้ทางศูนย์เยาวชนยังให้บริการในการจัดงานรื่นเริงต่างๆสำหรับเด็กๆหรือเพื่อนๆของสมาชิกด้วย

ภาพที่ 2 - 1 : แสดงสถานที่ตั้งของศูนย์เยาวชน Stoughton

ที่มา : <http://www.wicip.org/syc/>

ศูนย์เยาวชน John Kearns (http://www.pageweavers.com/pal_center.html)

ศูนย์เยาวชน John Kearns ก่อตั้งขึ้นโดยเจ้าพนักงานของ Sacramento Police Athletic League (PAL) โดยตั้งชื่อตามชื่อของหัวหน้าศูนย์เยาวชนคนก่อน คือ John P. Kearns ซึ่งเป็นผู้ให้การสนับสนุนทางด้านเงินทุนและโครงการของศูนย์เยาวชนมาโดยตลอด ศูนย์เยาวชนนี้ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2527 โดยเทศบาลเมือง Sacramento นั้นให้เช่าตึกเก่าของ Parks และ Recreation ที่ 3520 5th avenue . Sacramento มลรัฐ California ประเทศสหรัฐอเมริกา (ภาพที่ 2-2) โดยเปิดให้บริการทุกวันในเวลา 14.30 น. - 18.00 น.

ศูนย์เยาวชนมีกิจกรรมต่างๆที่เยาวชนมีความต้องการเพื่อให้บริการแก่เยาวชนและเพื่อป้องกันเยาวชนจากสิ่งเสพติด การก่อการร้าย และการชุมนุมมั่วสุม นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจ เยาวชนและชุมชน โดยเป้าหมายของศูนย์เยาวชนนี้คือการจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมที่ดีสำหรับเยาวชนหลังโรงเรียนหรือในวันหยุดสุดสัปดาห์ซึ่งเป็นสถานที่ที่พวกเขาสามารถเล่น เรียนรู้ และเจริญเติบโตได้อย่างปลอดภัยและสนุกสนาน

กิจกรรมที่ศูนย์เยาวชนให้บริการ คือ ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องดูภาพยนตร์ และห้องนันทนาการพร้อมอุปกรณ์ต่างๆ เช่น โต๊ะพูล โต๊ะปิงปอง เกมอาเคด เป็นต้น

ศูนย์เยาวชน Waialua (<http://www.pixi.com/~wbf-wyc/wyhome.htm>)

ศูนย์เยาวชน Waialua ก่อตั้งขึ้นโดยองค์กรเอกชน Waialua Baptist Fellowship ซึ่งให้บริการแก่สังคมโดยรับเงินจากการบริจาคและจากเงินช่วยเหลือ ศูนย์เยาวชนนี้ตั้งอยู่ที่ชายฝั่งทะเลทางด้านเหนือของเกาะOahu มลรัฐ Hawaii ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยให้บริการแก่เยาวชนในโรงเรียนย่านWaialua-Haleiwa ดังนั้นศูนย์เยาวชนนี้จึงตั้งอยู่ในระหว่างกลางของระยะเดินเท้าได้จากโรงเรียนประถมและโรงเรียนมัธยม

เป้าหมายของศูนย์เยาวชนนี้ คือ การจัดกิจกรรมต่างๆสำหรับเยาวชนในระหว่างเวลาหลังเลิกเรียนและก่อนที่ผู้ปกครองของพวกเขาจะกลับถึงบ้าน โดยกิจกรรมนั้นจะเน้นการต่อต้านสิ่งเสพติด การชุมนุมมั่วสุม และการก่ออาชญากรรม

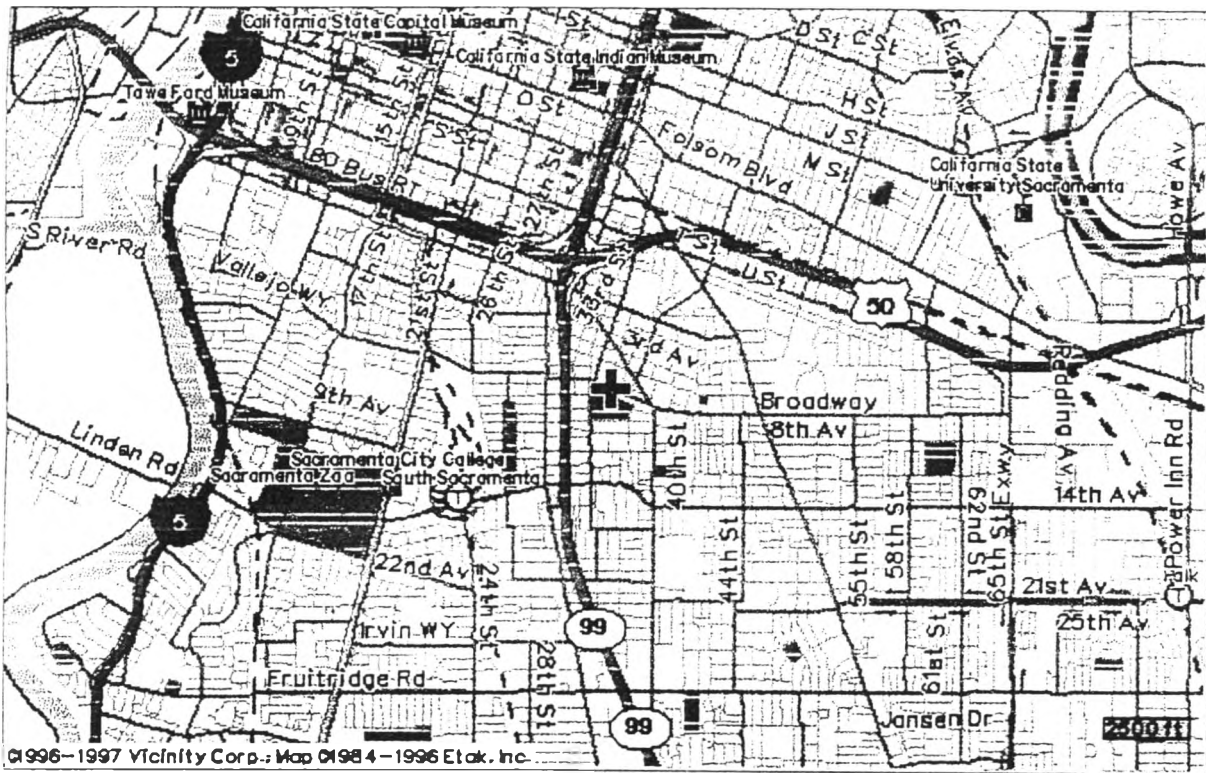
กิจกรรมที่ทางศูนย์เยาวชนจัดขึ้น คือ

1. ห้องเกมส์ ประกอบด้วย โต๊ะปิงปอง , โต๊ะฟุตบอล , Nintendo , Genesis , เกมส์ Seg CD , วิดีโอเกมส์ , บิลเลียด และ snack bar

2. ศูนย์การเรียนรู้ ประกอบด้วย คอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต ซึ่งจะสามารถช่วยเยาวชนในการทำการบ้านและการเรียนรู้ในเรื่องต่างๆ

3. การบริการสังคม ทางศูนย์เยาวชนรับผิดชอบในการดูแลรักษาสุสานของเด็กใน Waialua ดังนั้นในทุกเดือนเยาวชนจะมารวมตัวกันเพื่อทำความสะอาด ตัดหญ้า และรดน้ำต้นไม้

3520 5th Ave, Sacramento, CA 95817

ภาพที่ 2 - 2 : แสดงสถานที่ตั้งของคุณ์ยาวชน John Kearns

ที่มา : Yahoo maps (3520 5th Ave , Sacramento , CA 95817)

4.กิจกรรมพิเศษ เช่น การเดินทางไกล การเรียนการสอนในงานช่างฝีมือ และการบริการสังคมในด้านอื่นๆ

ศูนย์เยาวชน Wilmington (<http://www.wilmington.ha.org/center.html>)

ศูนย์เยาวชนนี้สร้างขึ้นโดยเจ้าพนักงานของ The Wilmington Housing Authority (WHA) และ The Police Athletic League (PAL) เพื่อให้เป็นสถานที่สำหรับเยาวชนในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการกีฬาที่หลากหลายและมีการจัดแข่งขันกัน เช่น การแข่งขันบาสเกตบอล เป็นต้น นอกจากนี้ภายในศูนย์เยาวชนยังมีห้องคอมพิวเตอร์ ห้องสมุด ห้องเล่นวิดีโอ และห้องกิจกรรม ซึ่งเชื่อว่าเป็นหนทางในการป้องกันเยาวชนจากสิ่งเลวร้าย ของสิ่งผิด และการมั่วสุม ที่ดีที่สุดในที่สุด

โดย WHA เป็นผู้เปลี่ยนแปลงที่ว่างของชุมชนให้กลายเป็นตึกที่ทำการศูนย์เยาวชนซึ่งตั้งอยู่ในชุมชนริมแม่น้ำของ WHA ที่ 2400 Bowers Street , Wilmington มลรัฐ Delaware ประเทศสหรัฐอเมริกา (ภาพที่ 2-3) ซึ่งอยู่ไม่ห่างจาก WHA's Eastlake และ Eastlake Extension มากนัก

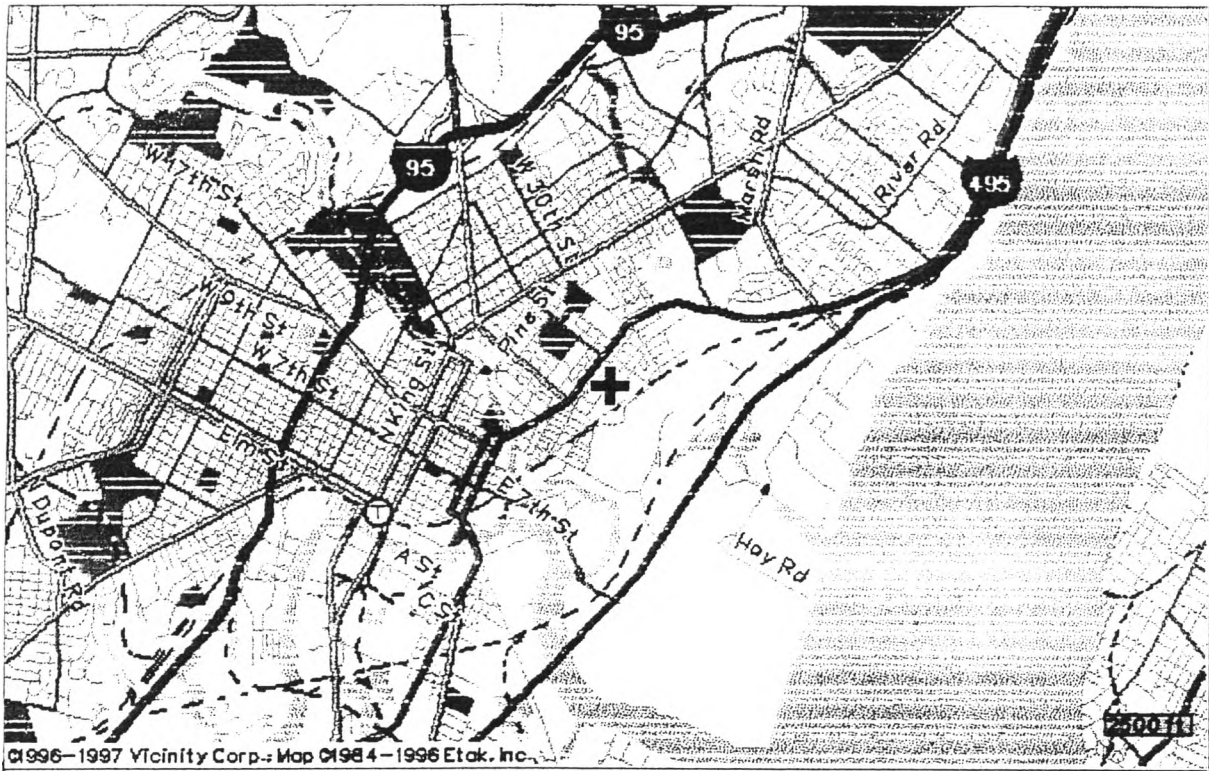
Youth Development Center (<http://www.shenwebworks.com>)

Youth Development Center เป็นศูนย์เยาวชนที่ให้บริการแก่เยาวชนใน Frederick County , Clarke County และ Winchester County ในมลรัฐ Virginia ประเทศสหรัฐอเมริกา โดย Gerald F. Smith ได้อุทิศอาคารให้ใช้ในกิจกรรมเกี่ยวกับเยาวชนเมื่อเดือนธันวาคม ปี พ.ศ. 2538 ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด 12,000 ตารางฟุต ประกอบด้วย โรงภาพยนตร์ 150 ที่นั่ง ห้องวิดีโอ ห้องเล่นเกม ห้องขายอาหารว่าง ห้องนั่งเล่น ห้องประชุม และโรงพลศึกษา พร้อมทั้งจอดรถที่มากเพียงพอ

กิจกรรมที่จัดขึ้นในศูนย์เยาวชนนี้นั้นชุมชนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับเยาวชนของพวกเขาด้วย โดยกิจกรรมที่ศูนย์เยาวชนจัดให้บริการนั้นมีหลากหลาย คือ กิจกรรมนันทนาการ เช่น บาสเกตบอล วอลเลย์บอล ปิงปอง ฟิตเนส การเดินร่ำ และการดูภาพยนตร์ กิจกรรมทางวิชาการ เช่น การสัมมนา การฝึกทักษะการวางแผนทางการเงิน และการฝึกฝนการปฏิบัติงานต่างๆ กิจกรรมการมีส่วนร่วมในชุมชน เช่น การฝึกฝนการเป็นผู้นำในชุมชน การสอนการปฏิบัติงานต่างๆ และการจัดหาเงินทุน กิจกรรมเชื่อมโยงต่างๆ เช่น การพบปะเพื่อนใหม่ การให้บริการคณะกรรมการของศูนย์เยาวชน การวางแผนโครงการ และการช่วยเหลือกิจการต่างๆของชุมชน

การเข้าเป็นสมาชิกในศูนย์เยาวชนนี้นั้นจะไม่เสียค่าใช้จ่ายใดทั้งสิ้น โดยจะรับสมาชิกจากทุกโรงเรียนมัธยมของ Winchester , Frederick และ Clarke County โดยสมาชิกสามารถเข้ามาใช้พื้นที่ของศูนย์เยาวชนในการทำกิจกรรมของพวกเขาเองหรือเข้าร่วมในกิจกรรมที่ทางศูนย์เยาวชนจัดให้บริการ

2400 Bowers St, Wilmington, DE 19802

ภาพที่ 2 - 3 : แสดงสถานที่ตั้งของศูนย์เยาวชน Wilmington

ที่มา : Yahoo maps (2400 Bowers St , Wilmington , DE 19802)

ศูนย์เยาวชน Latin American (<http://www.catalog.com/favision/cla/layc.htm>)

ศูนย์เยาวชน Latin American เป็นพื้นฐานของชุมชนในการจัดระเบียบทางวัฒนธรรมที่หลากหลายโดยไม่หวังผลกำไรที่ต้องการจะส่งเสริมการพัฒนาบุคคล สังคม และเศรษฐกิจของชาวลาตินและชนกลุ่มน้อยอื่นๆ ดังนั้นสถานที่ตั้งของศูนย์เยาวชนจะอยู่ในที่ซึ่งมีความแตกต่างทางวัฒนธรรมที่มากที่สุด ในเขตของโคลัมเบีย (District of Columbia) ที่ 3045 15th Street, N.W. Washington, DC ประเทศสหรัฐอเมริกา (ภาพที่ 2-4) โดยทางศูนย์เยาวชนจะให้โอกาสเยาวชนในการพัฒนาความคิด การฝึกความเป็นผู้นำ และความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน

เจ้าหน้าที่และสมาชิกของศูนย์เยาวชนจึงมาจากวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน โดยสมาชิก 70% เป็นชาวลาติน , 15% เป็นชาวแอฟริกันอเมริกัน อีก 15% เป็นชาวเวียดนาม ชาวเฮติ และชาวแอฟริกัน โดยโครงการที่ทางศูนย์เยาวชนให้บริการนั้นมี 4 โครงการ คือ

1.โครงการการฝึกทักษะ เช่น การฝึกให้อ่านออกเขียนได้ในภาษาอังกฤษ , การฝึกการใช้คอมพิวเตอร์ , การเตรียมความพร้อมในการเข้าเรียนในโรงเรียนมัธยม เป็นต้น

2.โครงการการให้ความรู้ทางด้านสุขภาพ เช่น การปฐมพยาบาล , การดูแลป้องกันสุขภาพ , การป้องกันโรคเอดส์ เป็นต้น

3.โครงการการป้องกันยาเสพติด เช่น การเรียนศิลปะ , กิจกรรมนันทนาการ คือ การเต้นแอโรบิค และการลดน้ำหนัก เป็นต้น

4.โครงการการให้บริการสังคม เช่น การให้คำปรึกษาแก่บุคคล กลุ่มคน และครอบครัว , การให้การรักษาผู้ติดยาเสพติด , การให้ที่พักอาศัยแก่เด็กเร่ร่อน เป็นต้น

ปัจจุบันการให้บริการของศูนย์เยาวชนจะครอบคลุมไปในละแวกบ้านในเขตโคลัมเบียของเมือง Washington โดยทุก 4 ศูนย์ตามละแวกบ้านนั้นจะมี 1 ศูนย์กลาง ในแต่ละศูนย์นั้นจะให้บริการในโครงการที่เหมือนกันซึ่งจะสามารถให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อความต้องการของประชาชนที่เพิ่มมากขึ้น

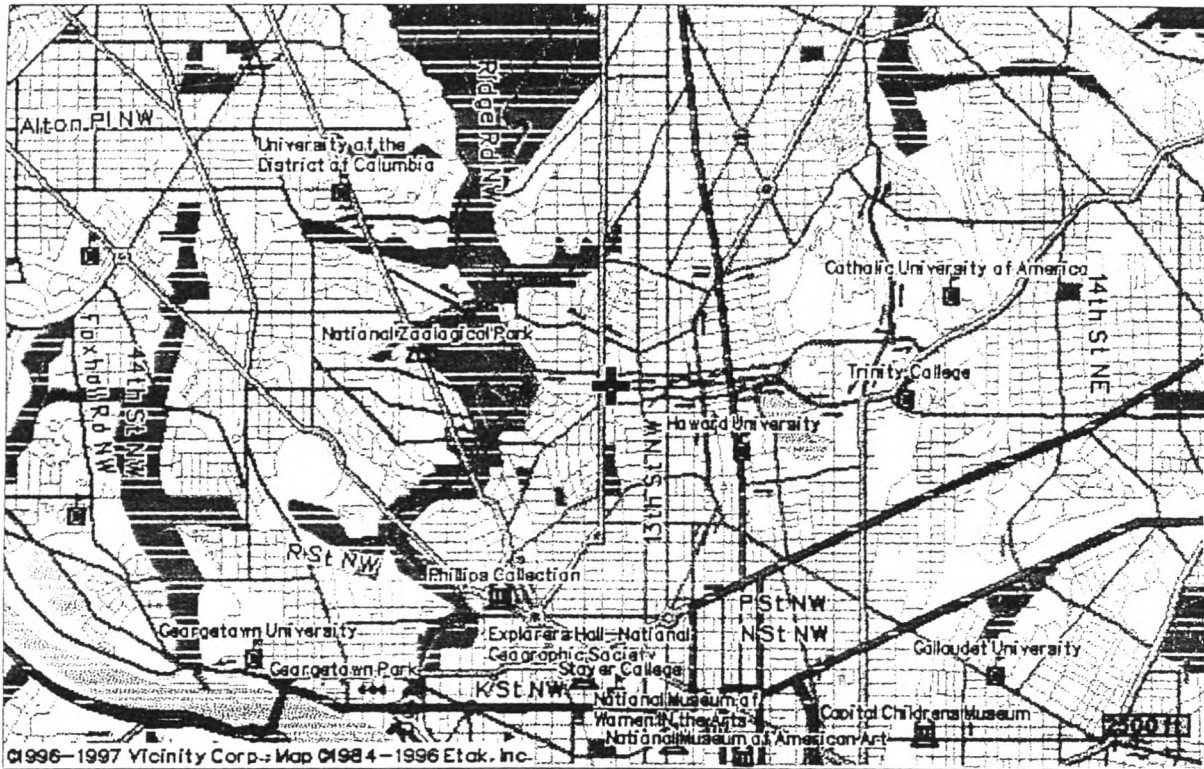
ศูนย์เยาวชน Isleta (<http://www.atiin.com/nmiga/isleta2.htm>)

ศูนย์เยาวชน Isleta นั้นให้บริการแก่เด็กนักเรียนมากกว่า 2,000 คนใน Isleta Pueblo ซึ่งเป็นชาวอินเดียนแดงในมลรัฐ New Mexico ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยทางศูนย์เยาวชนจะจัดกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับเยาวชนทุกวัยอายุที่มีความสนใจในความสนุกสนานโดยปราศจากสิ่งแวดลอมที่มียาเสพติด แอลกอฮอล์ และการข่มขืน

กิจกรรมที่ทางศูนย์เยาวชนให้บริการ คือ ห้องนันทนาการ ประกอบด้วย คอมพิวเตอร์ โต๊ะพูล และโต๊ะฟุตบอล , สนามเบสบอล , สนามอเมริกันฟุตบอล , สนามฟุตบอล , สนามบาสเกตบอล และศูนย์ออกกำลังกายที่มีอุปกรณ์พร้อม นอกจากนี้ยังมีพื้นที่สำหรับการเล่นและการทำกิจกรรมต่างๆ

การให้บริการของศูนย์เยาวชนนี้นั้นยังครอบคลุมถึงชุมชนที่อยู่ใกล้เคียงด้วย คือ Los Lunas และ Albuquerque

3045 15th St Nw, Washington, DC 20009

ภาพที่ 2 - 4 : แสดงสถานที่ตั้งของศูนย์เยาวชน Latin American

ที่มา : Yahoo maps (3045 15th St Nw, Washington , DC 20009)

ศูนย์เยาวชน Knellan (<http://www.eldhorn.is/~knellan>)

ศูนย์เยาวชน Knellan เป็นศูนย์เยาวชนบนเกาะไอซ์แลนด์ โดยตั้งอยู่ที่ชั้นล่างของโรงเรียนประถมเก่าซึ่งอยู่ในบริเวณเดียวกับโรงเรียนประถมใหม่ใน Eskifjordur ศูนย์เยาวชนนี้เปิดทำการในวันจันทร์-วันพฤหัสบดี เวลา 17.00-19.00 น. และวันศุกร์ เวลา 20.00-23.30 น. ตั้งแต่ต้นเดือนกันยายนถึงปลายเดือนพฤษภาคม โดยเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมจะมีอายุระหว่าง 13-16 ปี

กิจกรรมที่ศูนย์เยาวชนจัดให้มีในวันจันทร์-วันพฤหัสบดี คือ หมากรูก , สนุกเกอร์ , ปิงปอง และเกมส์ไฟต่างๆ รวมทั้งการพบปะพูดคุยในหัวข้อต่างๆที่เยาวชนให้ความสนใจ ส่วนในวันศุกร์นั้นจะมีกิจกรรมหลักเพียงอย่างเดียว คือ การเดินร่ำ เช่น งานเดินร่ำแฟนซี งานเดินร่ำแต่งงาน งานเดินร่ำรูปแบบทรงผม เป็นต้น

นอกจากนี้ทางศูนย์เยาวชนยังมีการจัดการแข่งขันในหลายรายการตลอดทั้งปี คือ การแข่งขันการแกะสลัก การปั้น การแข่งขันการตีไม้เครื่องตีไม้แอลกอฮอล์ การแข่งขันการแสดงความสามารถพิเศษ การแข่งขันชิงแชมป์โลกในเกมส์ไฟ Olsen Olsen การแข่งขันปิงปอง การแข่งขันบิลเลียด การแข่งขันปาลูกดอก และการแข่งขันหมากรูก

ในทุกปีจะมีการเลือกหัวหน้าศูนย์เยาวชนจากผู้ที่มีความสามารถโดดเด่นในการทำกิจกรรมในศูนย์เยาวชน

ข้อห้ามในศูนย์เยาวชนนี้คือ ห้ามสูบบุหรี่ ห้ามดื่มแอลกอฮอล์หรือของมีเมาชนิดอื่นๆ

ศูนย์เยาวชนแห่งนี้ได้รับการสนับสนุนอย่างดีจากประชาชนและห้างร้านในท้องถิ่น ดังนั้นจึงมีเงินสนับสนุนมากเพียงพอในการดำเนินการทั้งทางด้านอาคารสถานที่ และทางด้านอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆในการประกอบกิจกรรม

ศูนย์เยาวชน Chinese-Japanese (<http://www.Kisho.co.jp/WorksAndProjects/works/beijing/>)

ศูนย์เยาวชน Chinese-Japanese นั้นเริ่มต้นเมื่อปี พ.ศ. 2527 โดยอดีตนายกรัฐมนตรียของญี่ปุ่น Mr. Yasuhiro Nakasone และอดีตเลขาธิการใหญ่ของจีน Mr. Hu Yaobang เป็นผู้ก่อตั้งศูนย์เยาวชนนี้ขึ้น โดยสถานที่ตั้งของศูนย์เยาวชนนั้นอยู่ในศูนย์กลางของย่านชุมชนของเมืองปักกิ่ง เมืองหลวงของประเทศจีน ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 10 กิโลเมตรจากจุดศูนย์กลางของเมืองปักกิ่ง โดยทางด้านเหนือของศูนย์เยาวชนนั้นจะอยู่ติดกับถนนสายหลักที่มาจากจุดศูนย์กลางของเมืองปักกิ่ง

เป้าหมายของศูนย์เยาวชนนี้นั้นคือการจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกในการสนับสนุนความเป็นมิตรภาพกันระหว่างเยาวชนชาวญี่ปุ่นและชาวจีน โดยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนกันทางด้านวัฒนธรรม , ด้านวิทยาศาสตร์ , การกีฬา และการศึกษา

สิ่งอำนวยความสะดวกในศูนย์เยาวชนนี้ประกอบด้วย โรงภาพยนตร์ขนาด 1,700 ที่นั่ง , ห้องประชุมนานาชาติขนาด 400 ที่นั่ง , ห้องแสดงนิทรรศการ , ห้องสารพัดประโยชน์ , ห้องสมุด , สระว่ายน้ำในร่มขนาด 50 เมตร , ห้องพักผ่อนสำหรับ 700 คน และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เยาวชนในต่างประเทศทางอินเทอร์เน็ตนั้น พบว่า ส่วนมากจะเป็นข้อมูลจากศูนย์เยาวชนของประเทศอเมริกาที่กระจายอยู่ในมลรัฐต่างๆ เช่น Virginia ,Wisconsin , Alaska , California , New Mexico เป็นต้น ซึ่งเป็นศูนย์เยาวชนที่ก่อตั้งโดยหลายองค์กร เช่น Parks and Recreation Department , Police Athletic League (PAL) , The Housing Authority , Baptist Fellowship เป็นต้น โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ เพื่อให้บริการนันทนาการแก่เยาวชน เพื่อป้องกันเยาวชนจากสิ่งเสพติด ของมึนเมา การก่อการร้าย และการชุมนุมมั่วสุม และมีเป้าหมาย คือ เพื่อจัดเตรียมสภาพแวดล้อมที่ดีสำหรับเยาวชนในการใช้เวลาหลังเลิกเรียนหรือในวันหยุด และเพื่อเป็นสถานที่ที่พวกเขาสามารถเล่น เรียนรู้ และเจริญเติบโตได้อย่างปลอดภัยและสนุกสนาน กิจกรรมที่ศูนย์เยาวชนจัดขึ้นนั้น ส่วนมากจะเป็นกิจกรรมสมาชิกให้ความสนใจ เช่น ปิงปอง , งานเต้นรำ , เกมคอมพิวเตอร์ , อินเทอร์เน็ต , การดูภาพยนตร์ , การฝึกอาชีพ การช่วยเหลือสังคม การแข่งขันต่างๆ เป็นต้น ทางด้านสถานที่ตั้งนั้นพบว่าศูนย์เยาวชนมีสถานที่ตั้งอยู่ในหรือใกล้โรงเรียน , ในสวนสาธารณะ , ในที่ว่างของชุมชน , ในศูนย์กลางชุมชน , อยู่ใกล้สถานที่ราชการ , บนถนนสายหลัก ส่วนอาคารทำการของศูนย์เยาวชนนั้นพบว่าเป็นอาคารเก่าของโรงเรียน ของสวนสาธารณะ ของเอกชน หรือเป็นอาคารที่สร้างขึ้นใหม่

9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ (ภาคผนวก ข)

จากการศึกษาของงานวิจัยเกี่ยวกับศูนย์เยาวชนในกรุงเทพมหานครนั้นพบว่าได้มีออกมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เพิ่งเริ่มตั้งศูนย์เยาวชนไปได้เพียง 4 ปี (ศูนย์เยาวชนเปิดดำเนินการเป็นครั้งแรกเมื่อปีพ.ศ. 2503) จนกระทั่งปัจจุบัน (ปีพ.ศ. 2539) โดยสามารถแบ่งงานวิจัยได้เป็น 3 ช่วง คือ

ในช่วงแรกงานวิจัยได้ออกมาในปีพ.ศ. 2507 โดยพบว่าศูนย์เยาวชนนั้นมีความสำคัญและจำเป็นต่อทั้งเด็กและเยาวชน และพบว่างานศูนย์เยาวชนเป็นวิถีทางหนึ่งที่จะช่วยป้องกันแก้ไขปัญหเกี่ยวกับความประพฤติของเยาวชนและปัญหาเยาวชนอาชญากรรมได้ทางหนึ่งอย่างแน่นอน (สงคราม บำรุงชาติ , 2507 ; สภาวิจัยแห่งชาติ , 2507)

ในช่วงที่ 2 นั้นงานวิจัยได้ออกมาในช่วงที่ศูนย์เยาวชนได้เปิดดำเนินการไปแล้วประมาณ 12 ปี คือ ในปี พ.ศ. 2515 และงานวิจัยได้ออกมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปี พ.ศ. 2524 ซึ่งสามารถสรุปได้ความว่า ศูนย์เยาวชนที่เปิดให้บริการอยู่นั้นมีไม่เพียงพอและมีสถานที่ตั้งที่ไม่เหมาะสม นอกจากนี้ยังพบปัญหาอื่นๆ เช่น ความไม่เพียงพอทางด้านบุคลากร งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ ความล่าช้าของระบบราชการ กิจกรรมไม่ดึงดูดความสนใจของสมาชิก นโยบายการดำเนินงานไม่แน่นอน ขาดความก้าวหน้าในการทำงาน การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่เพื่อเพิ่มพูนทักษะในการปฏิบัติงานมีน้อย เป็นต้น ส่วนในด้านการจัดกิจกรรมของศูนย์เยาวชนนั้นควรใช้วิธีงานกลุ่มสังคมเพราะจะมีการวางแผนงานโดยมีการเลือกกิจกรรมต่างๆให้กับสมาชิก

ในกลุ่มตามความต้องการและความสนใจของสมาชิกเองซึ่งจะสามารถพัฒนาเยาวชนได้ตามจุดมุ่งหมาย และกลุ่มเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของศูนย์เยาวชนนั้นจะมีระดับการพัฒนาความเป็นผู้นำมากกว่า กลุ่มเยาวชนที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม แต่ลักษณะงานของศูนย์เยาวชนนั้นไม่เอื้ออำนวยต่อการนำวิธีการทาง สังคมสงเคราะห์กลุ่มชนมาใช้ งานวิจัยในช่วงนี้นั้นได้เสนอแนะให้มีการวางแผนหลัก (Master Plan) เป็น การวางแผนดำเนินงานงานการปรับปรุงศูนย์เยาวชนเป็น 2 ระยะ คือ โครงการระยะสั้นควรจะแก้ไขปัญหา การจัดตั้งอาคาร การเพิ่มงบประมาณ บุคคล วัสดุอุปกรณ์และเวลาทำการ ส่วนโครงการระยะยาวควรเป็น การแก้ไขปัญหาการจัดหาสถานที่ที่แน่นอนและถูกต้องตามลักษณะงานศูนย์เยาวชนและเป็นเอกเทศของ ตนเองเพื่อเพิ่มจัดตั้งศูนย์เยาวชนให้เพียงพอกับความต้องการ และควรมีการโฆษณาชี้ชวนกระตุ้นให้ ประชาชนเกิดความเลื่อมใสศรัทธามีความรู้สึกว่าศูนย์เยาวชนเป็นของประชาชนและให้ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น (ดำริห์ บุรณะนนท์ ,2515 ; นักสังคมสงเคราะห์ศูนย์เยาวชนเทเวศร์ ,2515 ; ไพวัลย์ ตันลาพุด ,2516 ; ทศนีย์ ไทยาภิรมย์ ,2517 ; วนิตา กนิลกาญจน์ ,2520 ; สุนทรี ศรีปรัชญากุล ,2521 ; มานพ จิตต์ภูษา ,2522 และ สุภรัตน์ สุขสมผล และคณะ ,2524)

งานวิจัยในช่วงหลังนี้ออกมาในปีพ.ศ. 2533 และ 2539 หลังจากศูนย์เยาวชนเปิดดำเนินการมา แล้วประมาณ 30 ปี โดยพบว่า ศูนย์เยาวชนบางแห่งมีการวางผังที่ไม่ถูกต้องและสถานที่มีความคับแคบไม่ เพียงพอ จึงมีการเสนอศูนย์เยาวชนจำลองขึ้นซึ่งประกอบด้วย อาคารที่ทำการ ลานเอนกประสงค์ สวนพักผ่อน ที่จอดรถ สระว่ายน้ำ อาคารออกกำลังกายในร่ม และสนามกีฬากลางแจ้ง ส่วนปัญหาที่พบนั้นยังคง เป็นปัญหาความไม่เพียงพอทางด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ และความล่าช้าของระบบ ราชการ (ไตรรัตน์ วัฒนาสุนทรารักษ์ และคณะ ,2533 และรุ่งนภา สิงห์นรา ,2539)

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศนั้นทำให้สามารถทราบถึงการดำเนินงาน ผลจากการดำเนินงาน และปัญหาที่พบของศูนย์เยาวชนตั้งแต่เริ่มเปิดดำเนินการจนกระทั่งปัจจุบัน ซึ่งสามารถนำผลการ วิจัยเหล่านี้มาเป็นประโยชน์ในการวางแผนทางการพัฒนาศูนย์เยาวชนในกรุงเทพมหานครได้ต่อไป

จากการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวความคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ความหมาย ของเยาวชนและวัยรุ่น , ความต้องการของเยาวชน , ความหมายของศูนย์เยาวชน , มาตรฐานศูนย์เยาวชน ของกรุงเทพมหานคร , แนวความคิดทางด้านสถานที่ตั้งของศูนย์เยาวชน , การใช้ที่ดินในเขตเมือง , แนว ความคิดทางด้านศูนย์กลางชุมชน , ศูนย์เยาวชนในต่างประเทศ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ นั้นพบว่าเยาวชนเป็นวัยที่อยู่ในระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ การแบ่งช่วงอายุของเยาวชนนั้นก็มีความแตกต่างกันไป ตามวัตถุประสงค์ในการแบ่งของแต่ละหน่วยงานเป็นสำคัญ สำหรับช่วงอายุที่ศูนย์เยาวชนของกรุงเทพ มหานคร สังกัดกองนันทนาการ สำนักสวัสดิการสังคม กรุงเทพมหานคร กำหนดให้เป็นสมาชิกได้นั้นจะมีอายุระหว่าง 8 - 25 ปี ซึ่งเมื่อพิจารณาอายุต่ำสุดนั้นพบว่าอยู่ในช่วงอายุที่เป็นเด็กแต่จะเป็นเด็กที่ค่อนข้าง

ข้าาโต ชอบเล่นกับเพื่อน และมีความรับผิดชอบในตัวเองที่เพียงพอในการเข้ามาร่วมทำกิจกรรมของศูนย์เยาวชน เมื่อพิจารณาอายุสูงสุดนั้นพบว่าเป็นอายุที่สูงเกินไปเนื่องจากคนในวัยนี้ส่วนมากจะอยู่ในวัยทำงานทำให้ไม่มีเวลาว่างมากนักและมีโอกาสน้อยในการเข้ามาใช้บริการในศูนย์เยาวชน ดังนั้นควรลดอายุสูงสุดของสมาชิกมาอยู่ที่ 20 ปี เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่กำลังจะสิ้นสุดการเรียนในชั้นอุดมศึกษาและเข้าสู่วัยทำงาน นอกจากนี้ยังเป็นวัยที่บรรลุนิติภาวะซึ่งถือว่ามีความเป็นผู้ใหญ่แล้ว ดังนั้นในงานวิจัยครั้งนี้จึงให้คำจำกัดความของคำว่า เยาวชน คือ "ผู้ที่มีอายุระหว่าง 8-20 ปี"

ซึ่งผู้ที่อยู่ในวัยนี้มันจะมีความต้องการในหลายๆด้าน สิ่งที่เห็นได้ชัดคือพวกเขาต้องการความรัก ความอิสระ มีความอยากรู้ อยากเห็น อยากเด่น อยากดัง ไม่ชอบให้พ่อแม่เข้าไปก้าวก่ายในชีวิต แต่ต้องการการยอมรับจากเพื่อนและจากผู้ใหญ่ การจัดตั้งศูนย์เยาวชนนั้นอาจจะเป็นหนทางหนึ่งในการตอบสนองต่อความต้องการของเยาวชนรวมทั้งการป้องกันและแก้ไขการกระทำผิดของเยาวชนได้ เนื่องจากศูนย์เยาวชนเป็นสถานที่ซึ่งจัดให้มีการชุมนุมเยาวชนในการเข้ามาใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์โดยการเข้าร่วมทำกิจกรรมต่างๆด้วยกัน เพื่อให้เยาวชนได้ใช้เวลาว่างในการพักผ่อนให้เป็นประโยชน์ในทางที่ดี เพื่อความสนุกสนาน ความสามัคคี เสริมสร้างตนเองและความเป็นมิตรต่อกัน ซึ่งเป็นการชักนำเยาวชนไปในทางที่ดีเพื่ออนาคตของตัวเองเยาวชนเอง ของสังคมและของประเทศชาติ โดยมีระเบียบการดำเนินงานและมีเจ้าหน้าที่คอยรับผิดชอบในกิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของศูนย์เยาวชนนั้นๆ

โดยกรุงเทพมหานครได้กำหนดมาตรฐานศูนย์เยาวชนเป็น 3 ระดับ ซึ่งศูนย์เยาวชนทั้ง 3 ระดับนั้นจะมีความแตกต่างกันที่ขนาดและองค์ประกอบทางกายภาพ ส่วนการกำหนดสถานที่ตั้งไม่มีกฎเกณฑ์แน่นอน อาจจะต้องอยู่ในย่านกลาง จุดศูนย์กลางของชุมชน , เขตที่มีการชุมนุมชนคับคั่ง หรือตั้งอยู่ใกล้เขตชุมนุมชน และควรจะต้องอยู่ในพื้นที่ที่มีเยาวชนมากพอสมควร ซึ่งในพื้นที่นั้นยังขาดสถานที่เล่นหรือสถานที่พักผ่อนหย่อนใจอันเหมาะสม โดยเยาวชนเหล่านั้นมีความต้องการในเรื่องสถานที่และอุปกรณ์เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจและการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยสถานที่ตั้งศูนย์เยาวชนนั้นควรมีการคมนาคมสะดวกทุกฤดูกาลด้วย นอกจากนี้ยังพบว่าอาคารสถานที่ของศูนย์เยาวชนควรจะต้องกว้างขวางเพียงพอสำหรับจัดกิจกรรมต่างๆของศูนย์ได้ตามสมควร ซึ่งอาจใช้สถานที่ที่สร้างขึ้นเฉพาะ หรือใช้สถานที่อื่นดัดแปลงเอา หรืออาศัยใช้สถานที่เพื่อการอื่นเป็นการเฉพาะเวลา โดยอาจจะพิจารณาจากสถานที่ต่างๆ ดังต่อไปนี้ สวนสาธารณะ , โรงเรียน , วัด , สถานที่ราชการ , สถานที่ขององค์กร หรือเอกชน

ดังนั้นประเภทการใช้ที่ดินที่ศูนย์เยาวชนอาจจะมีสถานที่ตั้งอยู่ได้ คือ ในย่านที่พักอาศัย เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เยาวชนมีโอกาสในการใช้ประกอบกิจกรรมในชีวิตประจำวันมากที่สุด หรือในย่านพาณิชยกรรม เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีกิจกรรมหลากหลายรวมตัวกันอยู่หนาแน่น ดังนั้นจึงเป็นพื้นที่ที่สามารถตอบสนองความต้องการของเยาวชนในหลายๆด้านรวมทั้งการให้บริการของศูนย์เยาวชนด้วย หรือศูนย์เยาวชนอาจจะมีสถานที่ตั้งอยู่บนที่ว่าง ที่โล่งต่างๆ เนื่องจากเป็นพื้นที่ซึ่งมิได้ปกคลุมด้วยอาคาร ดังนั้นจึงสามารถใช้พื้นที่เหล่านี้ในการจัดกิจกรรมกลางแจ้งต่างๆสำหรับเยาวชนได้ หรือศูนย์เยาวชนอาจจะมีสถานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ควรอนุรักษ์ไว้ โดยอาจจะเป็นพื้นที่อนุรักษ์ทางธรรมชาติ ทางเกษตรกรรม หรือทางอนุรักษ์ศิลปะ

วัฒนธรรม เนื่องจากพื้นที่เหล่านี้จะเป็นพื้นที่ที่เยาวชนสามารถศึกษาหาความรู้ รวมทั้งการค้นพบด้วยตัว เองจากการศึกษาจากสภาพความเป็นจริงได้ หรือศูนย์เยาวชนอาจจะมีสถานที่ตั้งอยู่ในสถานการศึกษา สถานับราชการ หรือสถาบันศาสนา เนื่องจากสถานที่เหล่านี้เยาวชนสามารถใช้เป็นที่ศึกษาหาความรู้ นอก เหนือจากการเรียนปกติได้ นอกจากนี้สถานที่เหล่านี้ยังมีองค์ประกอบทางกายภาพที่สามารถใช้ประโยชน์ ในการทำกิจกรรมของเยาวชนได้ เช่น สนามกีฬา, ห้องประชุม, ลานเอนกประสงค์ เป็นต้น นอกจากนี้ยัง พบว่าศูนย์เยาวชนอาจจะมีสถานที่ตั้งอยู่ในศูนย์กลางชุมชนระดับต่างๆ โดยระดับของศูนย์เยาวชนนั้นควร จะสอดคล้องกับระดับของพื้นที่ศูนย์กลางด้วย ซึ่งเมื่อศึกษาเกี่ยวกับศูนย์เยาวชนในต่างประเทศผ่านทาง ระบบอินเตอร์เน็ตนั้นพบว่าสถานที่ตั้งของศูนย์เยาวชนในต่างประเทศนั้นสอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมา คือ มีสถานที่ตั้งอยู่ในหรือใกล้โรงเรียน , ในสวนสาธารณะ , ในที่ว่างของชุมชน , ในศูนย์กลางชุมชน , อยู่ ใกล้สถานทีราชการ , บนถนนสายหลัก ส่วนอาคารทำการของศูนย์เยาวชนนั้นพบว่าเป็นอาคารเก่าของ โรงเรียน ของสวนสาธารณะ ของเอกชน หรือเป็นอาคารที่สร้างขึ้นใหม่ และจากการศึกษางานวิจัยใน ประเทศนั้นทำให้สามารถทราบถึงการดำเนินงาน ผลจากการดำเนินงาน และปัญหาที่พบของศูนย์เยาวชน ตั้งแต่เริ่มเปิดดำเนินการจนกระทั่งปัจจุบัน

ดังนั้นจากการศึกษามาทั้งหมดทำให้พบว่าการทำกิจกรรมต่างๆของศูนย์เยาวชนนั้นอาจจะทำใน หรือนอกสถานที่ก็ได้ ซึ่งพื้นที่ที่ควรจะต้องจัดตั้งเป็นศูนย์เยาวชนเพื่อทำกิจกรรมในสถานที่นั้นต้องมีอาคาร สถานที่ที่เป็นของศูนย์เยาวชนเองเพื่อให้เยาวชนสามารถเข้ามาทำกิจกรรมร่วมกับศูนย์เยาวชนหรือทำ กิจกรรมของพวกเขาเองนั้นน่าจะตั้งอยู่ในย่านที่พักอาศัย เพราะจะเป็นศูนย์เยาวชนที่ตั้งอยู่ใกล้บ้านทำให้ มีความสะดวกในการเดินทาง เยาวชนสามารถเข้ามาใช้บริการได้บ่อยๆเมื่อมีเวลาว่างแม้เพียง 1 ชั่วโมงใน แต่ละวัน หรือตามศูนย์กลางระดับต่างๆ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีกิจกรรมหลากหลายรวมตัวกันอยู่เป็นพื้นที่ สามารถดึงดูดให้เยาวชนเดินทางเข้ามาทำกิจกรรมที่พวกเขาต้องการ รวมทั้งกิจกรรมของศูนย์เยาวชนด้วย

ส่วนการทำกิจกรรมนอกสถานที่นั้นอาจจะเป็นการไปขอใช้พื้นที่ของหน่วยงานอื่นๆเป็นการ เฉพาะเวลาที่หน่วยงานเหล่านั้นไม่ต้องใช้สถานที่เหล่านั้นในการปฏิบัติงาน ซึ่งการปฏิบัติงานของศูนย์ เยาวชนในสถานที่เหล่านี้ควรจะเป็นการดำเนินกิจกรรมเฉพาะกิจแบบไม่ประจำ เช่น

ศูนย์เยาวชนเชิงวิชาการ จะเป็นการขอใช้ห้องสมุดหรือห้องคอมพิวเตอร์ตามสถานศึกษาหรือ สถานที่ราชการต่างๆ เมื่อเลิกเวลาราชการหรือเลิกเรียนแล้วนั้นควรจะให้เจ้าหน้าที่ของศูนย์เยาวชนเข้าไป ปฏิบัติหน้าที่ต่อเพื่อให้บริการแก่เยาวชนที่ต้องการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากเวลาเรียนปกติ

ศูนย์เยาวชนเชิงสุขภาพ จะเป็นการขอใช้ที่ว่างหรือสนามกีฬาของหน่วยงานอื่นเพื่อให้เยาวชน สามารถเล่นกีฬาในสถานที่เหล่านั้นได้ โดยศูนย์เยาวชนอาจจะขออนุปรณการเล่นกีฬารวมทั้งเจ้าหน้าที่ใส่ ารถไปเจอกับเยาวชนเพื่อทำกิจกรรมในสถานที่เหล่านั้นได้

ศูนย์เยาวชนเชิงอนุรักษ์ จะเป็นการใช้พื้นที่ที่มีการอนุรักษ์ไว้ทั้งทางด้านธรรมชาติและประวัติศาสตร์ เพื่อให้เยาวชนได้เข้าไปศึกษาหาความรู้จากสถานที่จริง โดยมีเจ้าหน้าที่ศูนย์เยาวชนหรือวิทยากรพิเศษอธิบายให้ความรู้แก่เยาวชน ซึ่งการทำกิจกรรมอาจจะเป็นการเดิน การนั่งรถ นั่งเรือ หรือขี่จักรยาน

ศูนย์เยาวชนเชิงวัฒนธรรม-บันเทิง จะเป็นการใช้พื้นที่ที่ว่าง ที่โล่งในการประกอบกิจกรรมกลางแจ้งที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีของไทย หรือความบันเทิงอื่นๆ เช่น การละเล่นพื้นบ้าน . การสอนนาฏศิลป์-ดนตรีไทย , การแสดงละคร , กิจกรรมเข้าจังหวะ , การแสดงดนตรี , การได้วาที เป็นต้น ซึ่งอาจจะมีเวทีกลางแจ้งเพื่อให้เยาวชนได้แสดงความสามารถ การประกวด การแข่งขันต่างๆได้ นอกจากนี้อาจจะกันพื้นที่สำหรับรับสมัคร หรือฝึกซ้อม ฝึกสอนสำหรับผู้สนใจได้ด้วย โดยศูนย์เยาวชนควรจัดเจ้าหน้าที่หรืออาสาสมัครที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านต่างๆคอยให้บริการแก่เยาวชน

ศูนย์เยาวชนเชิงธรรมะ จะเป็นการขอความร่วมมือในการใช้พื้นที่รวมทั้งบุคลากรของสถาบันศาสนาในการทำกิจกรรมของเยาวชนที่มีความสนใจเกี่ยวกับทางศาสนา เช่น การนั่งสมาธิ การนั่งวิปัสสนา การเรียนพระพุทธศาสนา การฟังธรรมะเทศนา เป็นต้น โดยศูนย์เยาวชนอาจจะเป็นผู้ประสานงานในการพาเยาวชนเข้าไปทำกิจกรรมต่างๆเหล่านั้น

ศูนย์เยาวชนเชิงนันทนาการ จะเป็นการขอใช้พื้นที่ที่เหมาะสมกับการพักผ่อนหย่อนใจหรือที่ซึ่งมีความงดงามในการมอง เช่น สวนสาธารณะ บึงน้ำ สวนพฤกษศาสตร์ เป็นต้น โดยศูนย์เยาวชนอาจจะเข้าไปจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น การวาดรูป การฉวนก การศึกษาพันธุ์ไม้หรือการปลูกต้นไม้ เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวความคิดและงานวิจัยที่ผ่านมา รวมทั้งการศึกษาสภาพปัจจุบันของศูนย์เยาวชน และการวิเคราะห์ทางผังเมืองนั้นมาใช้ในการวางแผนทางการพัฒนาศูนย์เยาวชนได้ต่อไป